

B. Eden halkın tezahüratı arasında Ankarayı terketti

Ankaradaki görüşmelerde Balkan meseleleri hususî bir dikkat mevzuu olmuştur

Bir Sovyet gazetesi dikkat ve alâkanın Ankara ziyaretine çevrildiğini yazıyor

Ekselâns Eden Ankaraya vardığı gece verilen suarede Başvekil ve Hariciye Vekilimizle bir arada

B. Eden Ankara Halkevinde

Misafirlerimiz hareketlerinden evvel Halkevinde verilen müsamerede bulundular

Ankara, 28 (A.A.) — Üç gündür şehrimizde bulunmakta olan Büyük Britanya Hariciye Nazırı Anthony Eden ve imparatorluk Genel Kurmay Başkanı General Sir John Dill, Türkiye Reisi Cumhurbaşkanlığı ve Başvekil Dr. Refik Saydam, Hariciye Vekili Şükrü Saracoğlu ve Genel Kurmay Başkanı Mareşal Fevzi Çakmak ile görüşmüşlerdir.

B. Edenin beyanatu

Türk gazetecileriyle uzun bir görüşme

«Yeni Türkiyeden görebildiğim şeyler bende derin intibah bırakmıştır. Bir milletin bugünkü şartlar içinde bu kadar büyük bir fedakârlıkla istikbalini kurmağa çalıştığını görmek hakikî bir ilham eseridir»

Ankara, 28 (A.A.) — İngiltere Hariciye Nazırı Anthony Eden bugün İngiltere büyük elçiliğinde saat 15.20 de Türk gazetecilerini kabul etti. (Devamı 7 inci sayfada)

RESMÎ TEBLİĞ

Ankara, 28 (A.A.) — Resmî tebliğ:
Ankaraya, 26 Şubat 1941 tarihinde, resmî ziyaretle gelen Büyük Britanya Hariciye Nazırı Ekselâns Anthony Eden ve imparatorluk Genel Kurmay Başkanı General Sir John Dill, Türkiye Reisi Cumhurbaşkanlığı ve Başvekil Dr. Refik Saydam, Hariciye Vekili Şükrü Saracoğlu ve Genel Kurmay Başkanı Mareşal Fevzi Çakmak ile görüşmüşlerdir.

İki hükümet Türk - İngiliz ittifakına tam bağlılıklarını müşahede etmişlerdir.
Bugünkü beynelmilel vaziyet her cihetten mütalea edilmiş, Türkiye ve Büyük Britanyanın müşterek menfaatlerini yakından alâkadar eden Balkan meseleleri hususî bir dikkat mevzuu olmuştur.
İki hükümet bütün bu meseleler hakkındaki siyasetlerinde tam mutabakatlarını müşahede etmişlerdir.

Ekselâns Eden suarede Bulgar elçisiyle konuşuyor

İtalyanların şimalî Afrikada ric'at esnasında terkettikleri motörlü vastalardan bir kısmı toplu bir halde

Bulgaristanda bir İngiliz memuru kaçırıldı

Sofyadaki İngiliz sefirinin beyanatu ciddi bir ihtar mahiyetinde telâkki ediliyor
Londra Bulgar hükümetini itham ediyor

İngilterenin Sofya elçisi Rendell Sofya, 28 (A.A.) — Royter: İngiliz ve Amerikan gazetecilerine verdiği bir mülâkat esnasında in- (Devamı 3 üncü sayfada)

Son Dakika Bulgaristan mihvere iltihak mı ediyor?

Hariçle telefon muhaberesi kesildi
Sofyada dünkü mühim toplantılar

Belgrad, 1 (A.A.) — B. B. C.: Henüz teyyüd etmiyen bir habere göre, Bulgar Başvekil Filof ve Hariciye Nazırı Popof bugün Viyanaya hareket edeceklerdir. Bu seyahatten maksad Bulgaristanın mihvere iltihakıdır. Bu haber, teyyüd etmemiş olmakla beraber, şuna işaret edilmektedir ki, Alman Hariciye Nazırı Fon Ribentrop ve yeni Ja (Devamı 3 üncü sayfada)

Afrikada harekât İngilizlerin Almanlara mukabelesi

Bir İngiliz askeri sözcüsü, Alman keşif kolundan bahsederken, ordunun kuvayı kulliyesi Garbî Libyada bulunmaktadır, diyor

Kahire, 28 (A.A.) — Ortasark İngiliz umumî karargâhının tebliği: Sudandan ilerleyen İngiliz - Fransız kuvvetleri Keren istikametinde o kadar büyük bir süratle ilerlemişler ki halen Kerenin şimalinde setir mevzilerini tutan düşman kuvvetleriyle temasa girmişlerdir. Şehrin garbindaki kuvvetlerimiz de mevzilerinde (Devamı 7 nci sayfada)

Askerî vaziyet

Afrikada bir Alman ordusu var mıdır, varsa hedefi ne olabilir?

Yazan: H. Emir Erkinet

Almanların, Romanyada olduğu gibi, İtalya'da da birçok kuvvetler tahşid ettikleri, hergün gelen ve bir tekiz olunmayan haberlerden anlaşılabilir. Bu haberlerin yeni olmadıklarına ve Sicilya ile cennubi İtalyaya gelen ve orta ve doğu Akdenizde faaliyete başlayan Alman uçaklarının külliyetli olduklarına bakılırsa İtalyaya gelmiş ve gelmekte oldukları iddia olunan Alman kara kuvvetlerinin az olmamaları ve bilâkis büyük bir orduya balığ olmuş bulunmaları ihtizâ eder. (Devamı 8 inci sayfada)

Yeni yıl bütçesi 304.971.662 lira

Maliye Vekilinin beyanatu

Meclise verilen yeni bütçe, 1940 bütçesine nazaran 36.495.341 lira bir fazlalık arz ediyor

Bir kısmı millî müdafaa ihtiyaçlarına hasredilen fevkalâde tahsisatı karşılamaya matuf tedbirlere aid lâyhalar bütçe ile birlikte Meclise takdim edilmek üzere Başvekilâte verilmiştir

Ankara, 28 (A.A.) — Maliye Vekili Fuad Ağralı, hazırlanmakta olan yeni bütçe dolayısıyla Anadolu ajansına aşağıdaki beyanatta bulunmuşlardır:
— 1941 mali yılı bütçesinin umumî yekûnu 304.971.662 lira olarak tesbit edilmiştir. İçinde bulunduğumuz 1940 senesine nazaran bu yekûn 36.495.341 lira bir fazlalık göstermektedir.

Her şeyden evvel şurasını tebarüz ettireyim ki bu yükseliş sivil hizmetlerin genişlemesinden mütevellid değildir. Aradaki fark başlıca, müdafaa ihtiyaçları için yapılmış veya bu ihtiyaçlara karşılık tutulmuş muhtelif istikrazlar mürettebatının düyunu umumiye bütçesine konulmuş olmasından, ve bütçe fevkalâde menabimizi 1940 senesinde millî müdafaa işlerine tahsis edilmek üzere demiryollar inşaatı, nafia ve imar işleri gibi bazı hizmetlerin tekrar adı bütçeye alınmasından hâsıl olmuştur. Maamafih, adı bütçeye yapılan bu ilâvelerin önümüzdeki senelere olan tesiri de hemizdeki senelere olan tesiri de (Devamı 7 nci sayfada)

Maliye Vekili Fuad Ağralı

Hergün

Bir makale
Münasebetile

Muhittin Birgen

Son zamanlarda İsmail Habib'in iki makalesini okudum. Bir hayli zamandanberi bu tarzda makaleler okumak vesilesine tesadüf etmek kolay nasib olmuyor. Bunun için, İsmail Habibe Türk dili mevzuu üzerinde yazdığı bu iki makaleden dolayı, Türk olarak kendimi teşekkülle borçlu hissediyordum ve bu satırlarla evvelâ borcumu ödeyordum.

İsmail Habib'in bu makaleleri, Türk dilini eskisi ve yenisi ile iyi tanıyan, onun ihtiyaçlarını iyi sezmiş ve dil ile millet arasındaki münasebetleri ilmin esaslarına göre iyi anlamış olan bir kaleminden çıkmıştır. Görülüyor ki bu kalem bir Türk kalemidir; aldığı kültürün Osmanlı olmasına rağmen, kendisini Türk kütlesinde yeniden eritmiş, kültürünü Türkiye mal etmiş bir kalem. Bundan dolayıdır ki, türkçeyi, mübahıran Türkün dili olarak mütalea ediyor. Beni memnun eden, hattâ sevindiren de budur. Bu makaleyi de, sırf bu nokta üzerinde durmak için yazıyorum.

Türk denilen millet, bir büyük ırktır. İrkçilik nazariyesi, müfrit şekillerle, doğru olmayabilir. Fakat, ırk tarihin bir realitesidir. Bunu bir realite olarak kabul etmemek için, insanın kendisini bir ırka bağlayamayacağından başka bir sebep olamaz. Bir Türk sifatiyle, kendini büyük bir ırkın mensubu olarak görmek bana zevk verir. İrk ve ırkçılık fikri üzerine siyaset kurmak isteyenlerle hemfikir değilim; fakat, Türk olmaktan, büyük Türk kütlesinin bir çocuğu olarak dünyaya gelmiş olmaktan memnunum. Bilhassa, yarım ırklı, yarım tarihli, çeyrek varlıklı «siyasi milliyetlerin» ne kadar kolayca çignenebileceklerini bugünkü ve dünkü tarihin bütün misalleriyle, bu defaki dünya vukuatı içinde bir kere daha gördükten sonra, bu memnuniyetim son yoktur. Belki Türkiye içinde 18-20 milyonuz; fakat, yeryüzünde bunun iki mislini kolaylıkla gegen bir millet ve ırk olarak şüphesiz daha ileri giden bir ırk mensubuz. Düny avukuatı içinde, kendimizi, böyle sağlam, derin ve etrafa yayılmış köklere malik bir millet olarak tasavvur etmek, bana ferah ve kendi kendimize karşı itimad ve emniyet telkin eden bir kuvvet oluyor. Bundan dolayıdır ki Türk dilini muayyen bir münevverler zümresinin dilemediği gibi evirip çevirmesine, hergün yeni kelimeler ve kaideler uydurmasına karşı müdafaa etmek bahsine son zamanlarda bilhassa ehemmiyet veriyorum. İşte, İsmail Habib'in de aynı dava üzerinde durduğunu görmeye beni memnun etti.

Türk dilini, Osmanlı'nın Osmanlıcasından kurtarmak, onu Türkün dili yapmak hiç şüphesiz bir ihtiyaçtır. Fakat, bu ne kadar mühim bir ihtiyaç ise, bu hareketi gene Osmanlı usullerine yapmak ta o kadar büyük bir zaruret. Osmanlı, hiçbir zaman Türk kütlesiyle alakadar olmayarak, kendi kendisine bir dil uydurmuştu; bugün de o dili bozup bir Türk dili yapmaya çalışırken, gene aynı usulü kullanırsak, vücada getireceğimiz eser yeni bir Osmanlıcadan başka bir şey olmaz. Nasıl eski Osmanlıca muayyen bir zümre yazar ve muayyen bir zümre okuyup anlar idiyse böyle uydurma bir dil de gene muayyen bir zümrenin dili olarak kalır.

İşte, İsmail Habib, makalelerinde mevzuu bu bakımdan ve bir dilde olarak mütalea ediyor. Ben ise, dil ve edebiyatın ihtimayata geçmiş bir fikir adamı olduğum için bu bahsi ötedenberi bir cemiyet meselesi olarak mütalea ediyordum. Onunla aynı bahsi aynı ruh içinde, fakat başka başka bakımlarla mütalea etmek, şimdi beni bilhassa memnun ediyor.

Ben Türküm, türkçü değilim. Gayem, münevver olarak duyduğum duyguları ve taşıdığım fikirleri, küttele olarak bağ olduğum büyük Türk halkına vermek ve ondan kendime duygu ve fikir almaktır. Bu, bir Türk muharririnin Türk kütlesine kalbe ve kafa ile birleşmesi demektir. Ben ona kendimi anlatmak için, çok iyi bilirim ki, evvelâ onu anlamam lazımdır; sanien ona onun konuştuğu dile söylemem, onun iştihâğına alıştırmak ve tertib tarzını kullanmam icab eder. Bunun için, ben daima ona doğru gitmeye mecburum: Ona kendimi anlatmak ve onu iyi anlamak için!

Kâzım Nami Duru veyahud onunla aynı fikirde olanlar, istedikleri kaideleri ihtira ve istedikleri kelimeleri icad etsinler. Onlara, isterlerse her ihtira berati verebiliriz; fakat, halk hangi kelimelere alışık, ben o kelimeleri kullanırım ve e-

(Devamı 7 nci sayfa)

Resimli Makale:

Fransız tarihinin tanıdığı en büyük kumandanlardan biri olan Mareşal Joffre'dan bir toplantıya gelmesini ve orada söz almasını rica etmişlerdi:

— Beceremem, dedi.

Yüzüne hayretle baktılar.

Ertesi gün harb Fransanın mutlak surette aleyhine dönmüştü. Alman orduları Parise yaklaşıyorlardı. Mareşal Joffre o zaman Başvekil olan Viviani'yi görmeye gitti ve onu tamamen bitkin, maneviyatı aşlamış bir vaziyette buldu, ona ümid verdi, maneviyatı aşılamaya çalıştı. Bu ziyareten çıkarken de bir gün evvel söylediği cümleyi işittim olan yaverine dönerken:

—Görüyor musunuz? İnsan mükemmel bir hatib olabilir, fakat aynı

zamanda uçuruma yuvarlandığı zaman kırılmayan yaydan mhrum bulunabilir, dedi.

Çok ve iyi söyleniler arasında çok ve iyi şeyi yapmış olanlar da bulunabilir, fakat bunların sayıları belki milyonda birden ibarettir, hakikatte bir istisna, bir hârika teşkil ederler.

İyi iş, muvaffak iş yapmayı bilenleri hemen daima az söyleniler arasında bulabilirsiniz. Bunlar söze sarfedecekleri vakti düşünmeye ve düşündüklerini tatbik etmeye sarfederler. Bâkiler ki tatlı söz, bol vâd insanı bir müddet için aldatabilir, fakat bu muvakkattır, boşluğu çabuk meydana çıkar. Hiçbir zaman tezkibe uğramıyacak olan ise söz değil, harekettir, fiildir.

Söze değil, işe bakınız.

Büyük Fransız ve İngiliz edipleri

Theophile Gautier

(Teofil Gotye)

Yazan : Halid Ziya Uşaklıgil

— 2 —

Son senelerde birçok zahmete değmeyecek eserlerin tercüme edilmesine şahid oluyoruz. İstenir ki bu tercüme işini tanzim ve makul bir şekilde tertib edecek bir heyet vücuda gelsin. Gerçi Maarif Vekâle-tinde tercüme işleriyle meşgul bir teşekkül vardır, fakat her şeyi hükümetten beklemek doğru değildir. A-caba tabiler kendi aralarında anlaşarak vukuf erbabının reyine mü-racaat suretile tercüme ettirilecek eserleri seçemezler mi?

Gönül isterdi ki bahse mevzu olan şairin Mlle de Maupin, Capitaine Fracasse kabilinden Fransız edebiyatının ölmez eserlerinden sayılan romanlarını tercüme edebilecek bir gayur mütercim ve onları bastıra-cak bir cesur tabi bulunsun.

Ben şairden bir nümune vermek arzusuna mağlûb olunca bir man-zum eserini elimde aldım ki Fransız-ların Edition de luxe dedikleri ziy-net temsillerinden biri olarak basılmıştır. Pek iyi basılmış, ona mah-sus bir kablâ teklid edilmiş manzume-lerin başlıklarla kenarları renk renk çiçeklerle, mevzuu az çok ta-allük eden resimlerle süslenmiştir. Şiir ne kadar esirî bir güzelliğe zarif ve narin ise suluboyalarla yapılmış olan bu süsler de o kadar ince, hoş, el sürülürse hemen uçacak, silinecek korkusu veren bir naziklik-tedir. Şairin Emaux et Cameés na-mile bir cildde toplanan manzume-leri elli beş tanedir. Saatlerle bun-ların san'at, hayal, nazım itibarile incelikleri arasında gezdim, gene saatlerle san'at itibarile resimlerin zarafetine durup durup daldım.

Resimlere nasıl dokunmağa kıy-lamazsa manzumelere de el sürüle-meyeceğine hükmettim. Kelebek kanadlarına dokunulur mu? Bir gülün yaprakları parmakların arasında ezilebilir mi?

Bunlardan tercümeğe kalkışmak ne büyük bir bata olacaktı! Her şey-den evvel kitabın isminde bocala-dım.

Emaux için «mineler» diyelim, fakat? Camée. Bu kelime renkli tas-üzere nakartma ve oyma resimlere ad olmuştur. Türkçede buna mu-kabil yok. O kelimeyi öylece almak icab ediyor. Şu halde bu şiir külli-yatına «Mineler ve Kame-ler» diyeceğiz.

Bir yandan kıyamıyarak bir yan-dan da bunlardan hiç olmazsa iki küçük örnek vermeyeğe razı ola-mıyarak nihayet şu aşağıdaki parça-

Teofil Gotye

ları alabilirdim. Belki büyük bir san'at günahı işliyerek...

PINAR

Gölün tâ yakınında bir pınar sız-maktadır,

Bir köşede, iki taş arasında:

Su şenlikle koşmağa başlıyor,

Pek uzağa gitmek istercesine.

Mırdanıyor: Oh! Ne meseret!

Toprağın altında o kadar karanlık

İdi ki!..

Şimdi kıyıları yemyeşil,

Ve sularının aynasında gök aksediyor.

Mavi çiçeklerle myosofisler [*]

«Beni unutma!» diyorlar.

Libelül-ler uzun kuysaklarla [**]

Öyemleri arasında beni tormalıyor- ar:

Kadehimle kuslar susuzluklarını

Def ediyor.

Kim bilir? Birkaç def'a kıvrıldıktan

sonra,

Belki ben bir ırmak olacağım,

(Devamı 6 nci sayfa)

(*) Ne kadar yazıktır, türkçede çiçeklere pek fena adlar vermişlerdir. Bu zarif çiçeğe de «Şiçan kulağı» denilmiştir. Garb lisanlarında ona «Beni unutma» manasına Ne m'oubliez pas - Vergissmichnicht derler ve bunlar - dan birisine gönderilirse o mana anlaşılar.

(**) Yaz sıcaklarında bahçelerde pek çok görülen uzun kuysaklı, hiç durmadan tırtırcı kanadlarla li-bellule bir böcektir ki elle dokun-maktan çekilir, fakat temasına doyum olmaz. Onun tutulmasına imkân da yoktur, daimî bir hareketle titre-mekten ve yaklaşılınca hemen kaç-maktan hiç hâlî değildir. Şairin onun temasına tirmalamak tabirini kullan-ması ne iyi bir buluştur.

DENİZCİLİK

Amerikan ve Japon
filolarını mukayese

[«Son Posta», nin denizci muharriri yazıyor]

Harbin Uzaksarka intikal etmek ihtimali, dünya mücadelesinde, yeni ve büyük bir deniz meselesi başlatmaktadır. Rus - Japon harbinin kazandıktan sonra günden güne büyüyen sarı imparatorluk en büyük kudretini Büyük Harbe göstermiş, garbin karışıklığından istifade ederek bir hayli mevki temin etmiş ve sevkulceys vaziyetini düzeltmiştir. Japonya sevkulceys bakımından ikinci büyük adımı da 1922 de toplanan Vaşington silâhları mü-bahalesinde atmıştır. Ma-lûm olduğu üzere bu konferansta yalnız silâhları bırakma değil, üs meseleleri de mevzu bahis olmuş ve Japonya, Amerika ve İngiltereden azami kapmak mecburiyetine mukabil bir devletlerin Uzaksarka üs yapmalarını teklif etmiştir.

Bu teklif üzerinde yapılan uzun münakaşalardan sonra grek Amerika ve gerekse İngiltere 112 tal dairesinden daha şarkta üs yapmama-yı kabul etmişlerdir.

Üslerin ehemmiyeti

Böylelikle Uzaksarka en yakın Anglo Sakson üssü Singapur olarak kalmıştır. Bu üs ise, bu iki Anglo Sakson memleketin Japonya üzerindeki tazyikini arttırmaktan ziyade Uzaksarkadaki İngiliz ve Amerika ada ve müstemlekelerini müdafaa edecek mahiyettedir.

Büyük Harbin denizaltı ve Rus-Japon harbinin mayınlarından ve son harbin de tayyarelerinden evvel donanmalar istedikleri limanlarda yatıyolar, kömürlerini ve erzaklarını tamamlıyorlar ve taarruz vazifelerine devam ediyorlardı. O tarihlerde üslerin vazifesi yalnız sakatlanan gemileri tamirinden ibaretti. Ancak memleketlerin ana sevkulceysini alaka-dar eden limanlar tahkim edilir ve donanmanın selâmetle tamir edilmesini temin ederlerdi.

Gemilerin, pek yavaş giden tah-telbahirler önden kaçabilmesi ve onların atacağı torpillerden kurtu-labilmesi için, yüksek süratte inşa edilmeleri, onların hareket mesafe-lerini pek ziyade azalttı. Eskiden bir defada aldığı kömürle 20.000 deniz mili kateden harb gemileri bugün bu mesafenin dörtte birine ancak ulaşabilmektedirler. Bu yüzden bugün donanma için bir lazımı gayri müfark olan üsler birbirine çok yakın bulunmalıdır.

Bu mesele Amerikaya, anavatan-dan Uzaksarka doğru birçok üs

yapıtmağa mal olmuş ve bugün için bunlar belki de tamamlanmamıştır.

Donanmalar

Amerikalıların üstün yana olan bu zafiyetlerine mukabil donanma bakımından büyük üstünlükleri vardır. Aşağıdaki cetvel bu üstünlüğü hemen gösterecektir.

Gemi cinsi	Amerika		Japonya	
	İnşaat	Hizmette	İnşaat	Hizmette
Hat gemisi (zırhlı)	8	15	2	9
Tayyare gemisi	1	11	1	12
Büyük kruvazör	—	18	—	16
Hafif kruvazör	—	25	—	27
Muhrib	36	222	10	124
Denizaltı	12	102	10	60
Diğer gemiler	—	192	—	73
	57	585	22	321

Bu cedveli üç bakımdan tetkik etmek faydalı olacaktır:

- 1 — Zırhlılar
- 2 — Muhribler
- 3 — Denizaltılar

Zırhlılar deniz kuvvetlerinin temelidir. Her ne kadar sırf bu gemileri imha maksadıyla yapılan hücum teknesi, denizaltı, tayyare gibi silâhların zırhlıları altedeceği zannedilirse de tarihte bu gibi tekne-lerin batırıldığı ekseriyetle görül-müş bir şey değildir. Gerçi Büyük Harbe bir İtalyan denizaltısı Avusturya zırhlısını batırmıştır. Fakat bu vak'alara mevzî muvaffakiyet diye bakılmadı. Yoksa hiçbir deniz harbi hücum botları, denizaltı ve tayyarelerin zırhlılarla batırılması sona ermiş değildir.

Amerika, İngiltere donan-masının garbda hâkim olması dolayısıyla, teknil zırhlılarını Uzaksarka kullanabilecektir. (9) Japon gemisine mukabil (15) zırhlının bulunması Amerika durumunu bir hayli takviye eder. Bundan başka inşa edilen gemiler bakımından da Amerikalılar kuvvetlidir.

Muhribler

Amerikan muhribleri de fazladır. Ceninin karanlığından istifade ederek düşman zırhlılarını batır-mak maksadıyla yapılan bu gemilerin deniz mücadelelerindeki vazifeleri pek ziyade artmıştır. Modern (Devamı 6 nci sayfa)

Sözün kısası

Memlekette otel derdi

E. Ekrem Talu

Birkaç gündür iş dolayısıyla, Anadolumuzun hem denizden, hem de karadan muvasalası olan güzel, mamur, çalışkan ve binlerce müreffeh bir şehirdim.

Trenle buraya gelmek için yarım saat evvel davranılmazsa, kompartimanlarda yer bulunmuyor; hele haftada üç gün işliyen yataklı vagonlarda, bir hafta önceden yerlerini peylememiş olanlar açıkta kalıyor-lar. Bu tafsilâtı vermekten maksadım, bahşeylediğim şehire, memleketin her bucağında, ekserisi iş için gidip gelenlerin çokluğu işarettir.

Bu gidip gelenlerin ekserisi mühendis, tüccar, komisyoncu, banka-çı vesairedir. İçlerinde, onlar kadar, onlardan ziyade rahatına, huzuruna düşkün yabancılar da vardır. Bil-hassa bunların kafası, epey bir masraf edip de böyle uzunca bir yolculuğa katlandıktan sonra pis, kon-forsuz, tahtakuru, akar susuz bir otelde yatmayı almaz. Almaz ama, ne yapın? Pek pek yapabile-ceği şey, oradaki ikametini asgariye indirmek, işinin bitmesini beklemiyerek, yerden birine devrettiği gibi, geldiği yere dönmektir.

İktisadiyatımız geliştikçe, genişledikçe, faaliyetimiz arttıkça, hareketin medeniyet lâzimesi olduğu anlaşılıp da yurd içerisinde gelenlerin sayısı çoaldıkça otel yoksulluğu bizde unutulmaz bir yara haline gelmiştir.

Başşehirimizden başka bir de İstanbul, İzmir ve Bursayı istisna edersek Türkiye'mizin hiç bir şehrinde, zamanın otel mefhumuna tabii olan bir yer bulamazsınız. O'nun içindir ki bu şehirlerden birine gitmek ve orada bir müddet kalmak zaruretinde bulunan yolcu, eğer his-sundan, akrabadan, teklifsiz dost-tan kimseye malik değilse, - adamları üstelik alay eder gibi palas ünvanını takınan - han bozması mezbe-lelerde sefil ve perişan olmağa mahkûmdur.

Nedendir, anıyamıyorum? Medeni kabiliyetimizi, stedin ortasında bir Ankara şehri yaratmakla gösteren, turizmin ehemmiyetini, resmi bir turizm teşkilâtı kurmakla, idrak eylediğimizi isbat eden bizler en önemli ticaret ve sanat merkezlerimizde bile gelip gencelere, ve uzunca bir müddet temellesmeğe mecbur olanlara temiz, rahat - amma yir-minci asır ileriliğinin anladığı mada-nada rahat - bir barınacak yer sağlayamıyoruz.

Kalkınma davamızda otelin, otelciliğin ne mühim bir rol oynayabileceğini artık takdir etmeliyiz. Aradığımız, istediğimiz lüks değil, nezafet ve konfordur. Bunları, Fransızların alberge, Almanların gast-haus dedikleri ufak, sirin, kıvrak misafirhaneler tarzında, titiz bir ev kadınının bizzat nezaret eylediği, bediyyenin iz'âç etmişiyerek kontrol altında bulundurduğu (konuk vurdular) temin eder. İşte her yerde hükümet bu kabil müesseselerin kurulmasını teşvik ve hattâ onlara yardım etmedikçe yurdumuzda görmek istediğimiz tam medeni man-zara, bir taraftan mutlak aksa-makta devam edecektir.

Ve bu davayı ciddiyetle ele alarak kökünden halletmedikçe de, iş turizm, yurd bilgisi diye ne türlü feryad ve figan eylesek, nafilendir!

E. Ekrem Talu

Türk - Macar ticaret anlaşması

Macaristanla, Budapeştede yapılmakta olan ticari görüşmelerin iki taraf arasında mutabakat hasil olduğu hakkında alâkadarlar malûmat almıştır. Anlaşmanın bugünlerde imza edilmiş beklenmektedir. Anlaşmanın imzasından sonra Macaristandan ilk partide mühim miktarla manüfatura eşyası getirilecektir. Getirilecek diğer eşya arasında radyo, demir tel ve çivi ile makineler bulunmaktadı.

TAKVİM

MART		
Rumi sene	1365	Arabi sene
	1	1380
Şubat	Resmî sene	Kanun
16	1941	114

GÜNEŞ			Sefer			İMSAK		
S.	D.		S.	D.		S.	D.	
7	55		5	56		10	56	
12	57							

Ogle			İkinci			Akşam			Yatma		
S.	D.		S.	D.		S.	D.		S.	D.	
V.	18	27	18	35	19	00	20	29			
E.	6	26	9	34	12	—	1	31			

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

İstanbul limanında hemen daima üç beş tane Yunan yelkenli bulunur, alıp götürdükleri münhasıran taze balıktır. Birkaç yüz tonluk küçük bir yelkenli frigorifik tesisat ne gezer? Bu gemiler alıp götürdükleri balığın 72 saat süren uzunca bir yolculuk esnasında bozulmaması için buz kullanırlar, kullandıkları buzu da gel-

ken Yunanistandan getirirler, bir kısmının gelirken yolda erimesini de göze alarak getirirler. Bu zahmete ve bu masrafa neden katıldıklarını sorarsanız söyleyelim: Çünkü İstanbulda buz hem kâfi derecede yoktur, hem de Yunanistandaki fiyatından bir hayli pahalıdır.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Telgraf, Telefon Ve Telsiz Haberleri

Makineye verilirken

Arnavudlukta büyük bir hava muharebesi

İngilizler 26 İtalyan tayarasi düşürdüler

Atina 1 (A.A.) — B. B. C.: İngiliz Hürriyet ve Gladiatör tipinde tayaralar, Arnavudluk sahillerinde devriye uçurları yaptıkları sırada, düşmanın adedece falk hava kuvvetlerine rastlamışlardır. Yapılan siddetli çarpışma neticesinde 26 düşman tayarasi düşürülmüş ve diğer 9 tayarasinin de ilerlerine dönemiyecek derecede ağır hasara uğratıldıkları görülmüştür. Bu suretle, iki gün zarfında Avlonyadaki çarpışma da dahil olmak üzere asgari 36 düşman tayarasi tahrib edilmiştir.

Cephede
Atina, 1 (A.A.) — B. B. C.: Matbuat Nezareti dün şu haberi vermiştir:

Perşembe günü, Yunan kuvvetleri cephenin bir noktasında düşmanın gece yapılan bir mukabil taarruzunu püskürtmüşlerdir. Düşman harabesinde büyük miktarda ölü ve yaralı bırakmıştır. İki İtalyan tankı hasara uğrayarak geri çekilmiştir.

Fransa Japon talebine boyun eğdi

Vişi 1 (A.A.) — B. B. C.: Bir ajans haberine göre, hükümet Siyam ile Hindi Çini arasındaki hudud ihtilafının halli için Japonya tarafından yapılan teklifleri nazirlik tarafından kabul etmiştir. İhtilafın halli için kabul edilen şartların neden itibarıyla henüz işlemediği bildirilmiştir.

Kabine, dün marşal Petenin riyasetinde fevkalade bir toplantı yaptı. Bu toplantıya bütün müsteşarlar da iştirak etmişlerdir. Japon tekliflerini kabul kararının bu toplantıda verildiği tahmin edilmektedir. Marşal Peten, sulhu korumak için bu fedakârlığa da katıldığını söylemiştir. Marşal, bugün öğleden sonra radyo vasıtasıyla Fransız halkına hitaben bir nutuk söyleyecektir.

Lonra, 1 (A.A.) — B. B. C.: Saygon radyosu tarafından, birkaç saat evvel yapılan neşriyatta Hind Çini - Siyam ihtilafının henüz halledilmediği bildirilmiştir. Bu arada Japonyanın münhasıran müvassat rol oynadığı tebarüz ettirilmiş ve teklifler yapmak salâhiyetini haiz olmadığı ilâve edilmiştir.

İtalya, Eritre ve Somaliyi tahliye ediyor

Londra, 1 (A.A.) — B. B. C.: «Popolo di Roma» gazetesi İtalyan Somalilise Eritrenin İtalyan kuvvetleri tarafından tahliyesi ihtimalinden bahsetmektedir.

İranda büyük bir zelzele

Bir köy tamamen ihvoldu 600 ölü var

Tahrân, 1 (A.A.) — Doğu İrânındaki Birkend'den bildirildiğine göre, Mohammed Abâdhan köyü siddetli bir zelzele neticesinde tamamen harab olmuştu. Köyün 700 kişi olan halkından 600 ölmüştür. Köyün bütün hayvanatı telef olmuştur.

İngiliz tayaraları Avonyayı bombalıyorlar

Atina 1 (A.A.) — B. B. C.: İngiliz bombardıman tayaraları, dün Avlonyaya taarruz etmiş ve buradaki tayaralar meydanına büyük miktarda bomba atmışlardır. Hangarlar arasında mühim hasar ıka edilmiştir. Yedi düşman tayarasi düşürülmüş, diğer ikisinin de slevler için de kaldıkları görülmüştür.

Almanların Şimali Afrikada faaliyetleri

Kazablankadaki hava meydanları kontrol altına alındı

Londra, 28 (A.A.) — Müstakil Fransız ajansı bildiriyor:

Londradaki hür Fransız mahfellerinden verilen malûmata göre, Almanların şimali Afrikaya geçmeleri keyfiyeti ehemmiyetini muhafaza etmekte devam ediyor.

Casablankadaki mübareke komisyonu kadrosu, mütemadiyen gelen yeni mütehasıslar, teknisyenler ve propagandacılarla genişlemektedir. Mezkûr komisyon bugün bütün hava meydanlarının kontrolünü eline almış olduğu gibi denizaltılarına mahsus üsler de ihzar etmektedir. Bundan başka bütün benzin depolarını nezaret altında bulundurmaktadır.

Bu rivayetlerle Bizerte deniz üssünün Mihver tarafından yeniden ciddi surette tehdit edilmekte bulunduğuna dair gelen haberler arasında bir münasebet görülmektedir.

Bulgaristanda bir İngiliz memuru kaçırdı

(Başarafa 1 inci sayfada)

İngilterenin Sofya elçisi B. Rendell şu beyanatta bulunmuştur:

Eğer Bulgaristan bitaraflık vaziyetini kaybedecek olursa bu, tamamen Almanyanın hatası yüzünden vukubulmuş olacaktır.

Elçi İngilterenin Bulgaristanın bitaraflığını ihlâl etmek niyetinde olmadığını ve bu memleketin harbe sürüklenmemesini temenni eylediğini söylemiştir.

B. Rendell yüzlerce ve belki de binlerce Almanın sivil olarak Bulgaristana girdiğinden şüphe edilemeyeceğini ve bunların mütehasısları ve Bulgar ordusunun meşru muallim ihtiyacından fazla olduğunu ilâve etmiştir.

Elçi Bulgaristanı, ancak bu memleket kontrol altına geçtiği veya hudud mütefiklere karşı yapılacak harekât için bir üs olarak kullandığı zaman terkedeceğini muhatablarına temin etmiş ve şöyle demiştir:

Ben hareket edersem Bulgaristan harabesini önlemek için elimden gelen her şeyi yapacağım.

Ciddi bir ihtar

Londra, 28 (A.A.) — Royter ajansının diplomatik muharriri yazıyor:

İngilterenin Sofyadaki elçisi Rendell tarafından yapılan beyanatta Londrada büyük ehemmiyet verilmekte ve bu beyanattaki vaktinde yapılmış ciddi bir ihtar telâki edilmiştir. B. Rendellin beyanatından sonra halen Bulgaristanı tehdit eden Alman işgali tahakkuk ederse, Bulgaristan artık mücbir sebeplerle iddia edemez. Bulgar hükümetinin Almanlarla iş birliği yaparak ve Almanların nüfuz vollarını kolaylaştırarak kendi istikbaline onlara cürüm ortağı olduğu aşikârdır.

Tuna üzerinde dubalar

Alman kurmay subayları için evler hazırlanması, yol gösteren direklerle Almanca işaretler ve Tuna üzerine dubalar konulması, hepsi Bulgarlar tarafından alınan tedbirlerdir.

Birçok asker ve mütehasısların yanı sıra değişmiş kıyafetlerle Bulgaristana girdikleri ve Bulgarların buna mümanaat etmedikleri de haber verilmektedir. Binaenaleyh mücbir sebeplerle iddiası mut-ber olamaz. Savaş İngilizlere hareket serbestisini verile alırsa, Bulgaristan bunun hesabını ancak kendinden ve Almanyanın normaldir.

İngiliz pasaport memuru kaçırıldı
İstanbulda gitmekte olan İngiliz konsolosluğu pasaport memuru Grenoviç ortadan kaybolmuştur. Grenoviçin kaçırıldığından şüphe edilmektedir. Grenoviçin hududa yakın bir yerde trenden kaçırıldığı zannedilmektedir.

İngiliz hükümeti Bulgar hükümetini şiddetle protesto etmiş ve Grenoviçin bulunduğu yerin ve nasil kaçırıldığına süratle tesbit edilmesini talep etmiştir.

Beyanatın akisleri

Londra 28 (A.A.) — Müstakil Fransız ajansı bildiriyor:
Burada hâkim olan hissiyata nazaran Bulgarlar arasında vatanlarının

B. Cripps'in Ankara seyahati

Bir İsviçre gazetesi, seyahatin Balkanlarda büyük bir sansasyon uyandırdığını yazıyor

Ankara, 28 (Hususi) — Bugün şehrimize gelen İngilterenin Moskova büyük elçisi Sir Cripps Çankaya'da İngiliz sefaretinesinde B. Eden tarafından hareketinden evvel kabul edilmiştir.

Balkanlarda
Bâle, 28 (A.A.) — Basler Nachrichten gazetesinin Budapeşte muhabirine göre İngilterenin Moskovadaki büyük elçisi B. Cripps'in B. Edene müläki olmak üzere yaptığı seyahat Balkan memleketlerinde büyük bir sansasyon uyandırmıştır.

Molotof beklenen nutku
Aynı muhabire göre, B. Molotof beklenen nutkunu yakın bir zamanda ve ihtimal B. Cripps'in avdetinden sonra söyleyecektir.

Seyahat etrafında tefsirler
Londra, 28 (A.A.) — Müstakil Fransız ajansı bildiriyor:

B. Cripps'in Ankara'ya gitmesi siyasi mahfellerde büyük bir alaka uyandırmıştır.

Times ve Daily Telegraph gazetelerinin diplomatik muharrirleri bu gece Londrada ileri sürülen ve Sovyetler Birliğinin ister Almanya'ya karşı, ister İngiltere'ye karşı olsun harbe sürüklenmekten kaçınmak istediğini mütedair bulunan mütealemlere iştirak etmektedirler.

Vaşingtonda şayanıddikkat bir mülahakat

Vaşington, 1 (A.A.) — B. B. C.: Japon Büyük elçisi Amiral Nomura, dün Hariciye Müsteşarı Vels le 20 dakika süren bir görüşmede bulunmuştur. Görüşme çok samimi olmuştur. Fakat iki diplomatın Uzak şark vaziyeti hakkında görüş-tükleri zannedilmemektedir.

A'man tebliği

Berlin 28 (A.A.) — Resmî tebliği:

Bir denizaltı cem'an 22 bin tonlölük düşman ticaret vapuru batırmıştır. Uzun mesafe kateden muharebe tayarelerimiz 26 Şubatta İrlandanın 500 kilometre garbinde ilerlemekte olan bir vapur kafilesine hücum ederek cem'an 58 bin tonlölük 9 vapur batırmışlardır. Ayrıca 2 vapur ağır hasara uğramıştır. Bu vapurlara kaybolmuş nazirle bakılabilir.

İngiliz sahilleri boyunca 27 Şubat'ta yapılan silâhî keşif uçurları esnasında Alman hava kuvvetleri İrlandanın garbinde 10 bin tonlölük bir vapur batırmışlar ve 12 vapuru da bomba ile hasara uğratmışlardır. Bunların da bir kısmına kaybolmuş nazirle bakılabilir.

Muharebe tayaraları dün gündüz İngilterenin merkez ve cenubu sarkı kısımlarında askerî hedeflere hücum ederek altı muhtelif tayaraya meydanında birçok tayaraya tahrib etmişlerdir. Büyük çapta bombalar atılmak suretile hangarlar ve kıtalara isabetler kaydedilmiştir. Bir tayaraya fabrikasında da tam isabet neticesinde büyük bir infilak vukubulmuştur.

İngilizlerin tekrizi

Londra 28 (A.A.) — Reuter: Muhayyel İngiliz vapur zaviyatına dair olarak bugünkü Alman tebliğinin, verilen rakamlar hakkında beyanatta bulunan salâhiyetli Londra mahfelleri bu Alman iddialarının Alman propagandasının vaziyetine yeni bir delil teşkil eylediğini bildirmektedir.

menfaatlerini iyi anlayan bazı vatanseverler varsa da Sofya hükümeti Almanyanın açıkça cürüm ortağı olmuş ve Almanların Bulgaristana girmeğinde görülen zâhiri taahhur Berlin'e Sofya'nın anlaşması neticesinde vukubulmuştur.

Bu sebebledir ki Londra mahfellerinde Ankara konuşmalarının mes'ud neticesi hakkında derin bir memnu-niyet gösterilmekle beraber bu hâdisenin, melhuz mütevacizle açıkça cürüm ortağı olması itibarile Bulgar hükümetini düşünmeğe sevk etmesi -ne ihtimal verilmektedir.

Şimdi Ortaşarkta kuvvetlenen İngiliz vaziyetine karşı Sovyetler Birliğinin ve Almanyanın nasil bir hareket takib edecekleri beklenmektedir. Maamafih askerî hareketin inkişafına değin Sovyetler hattı hareketinin pek bariz bir şekil almayacağı sanılmaktadır.

Siyasetin ALEMİNDE

Ankara'da cereyan eden mühim müzakerelere aid tebliğ ve düşüncemiz

Yazan: Selim Ragıp Emeç

Birkaç gün evvel Mısırdan Adana yolla Ankara'ya gelen İngiliz Hariciye Nazırı Bay Antony Eden ve İngiliz genel kurmay başkanı general Sir Con Dill ile devlet ricalimiz arasında ahvalin icab ettirdiği bir takım müzakereler cereyan etmesi tabii idi. Esasen bu ziyaretin programı etrafında yapılan neşriyat, Ankara'ya muvasalat gününün ferdasından itibaren bu konuşmaların başlamış olacağını da bildiriyordu. İngiliz imparatorluk mümeccillerinin Ankara temas ve müzakereleri hakkında neşrolunan tebliğden öğrendi-yoruz ki cereyan eden bu konuşmalarla iki hükümet gözden geçirilen bütün meseleler hakkındaki siyasetlerin, de tam mutabakatlarını görmüşlerdir.

Bay Antony Eden'in beraberinde İngiliz imparatorluğu genel kurmay başkanı olduğu halde memleketimiz ziyaret etmesi esasen mühim bir hâdisedir. Bundan çıkarılmak lâzım gelen başlıca mâna, yekdiğerine bir ittifak bağde bağlı bulunan iki memleketin, ahvalde müşahade olunan süratli inkişaf meyelanı karşısında vaziyeti yakından mütalea ve tetkik lüzumunu duymuş olmaları idi.

Bu şerait altında iki tarafın en salâhi-yetli ricali tarafından bu tetkik ve temasın yapılması, gene halin en tabii bir icabı idi. Kısa, fakat vezir olan resmi tebliğ gösteriyor ki taraflar, en samimi bir hava içinde görüş ve düşüncülerini ortaya koymuş ve Balkanlarda hâsıl olan nevralkiz vaziyet üzerinde hassaten durmak lüzumunu hissetmişlerdir. Bugün Bulgaristanla aramızda yeni akdölünmüş bir ade-mi tecavüz deklarasyonu mevcuttur. Bununla beraber komşu memleketin Romanya istikametinden gelen bazı tazyiklere kâfi surette mukavemet edememesi, bugünden yarına hududlarımızın emniyeti meselesini ortaya koyabilir. Bu sebebledir ki iç ve dış siyasetinde tamamen müstakil olan ve bu istiklâlî muhafaza etmemesine imkân bulunmayan memleketimizin azamî hassasiyet ve dikkatle hâdiseleri takip etmesi zaruridir. Resmî tebliğnin bahis mevzuu ettiği de, ana hatları itibarile bunlardır. Evvelce de tekrar etmiş olduğumuz gibi gayrin hakikî riayetkâr ve kendi millî kaynaklarının kifayetine güvenerek hiçbir yabancı memleketle görüş bulunmayan Cümhuriyet Türkiye'si, hudud emniyetimizin ebediyen ihlâl edilmesini görmekte derecesiz bah-tiyar olacaktır. Aksi takdirde millî varlığını icab ettirdiği kararları almakta da çekinmeyecektir.

Müttefikimiz İngiliz imparatorluğunun mümtaz mümeccilleri aramızdan ayrılmak hiç şüphe yok işte bu kanaat ve emniyeti de beraber götürer, çeklerdir. Kendilerine uğurlu bir dönüş seyahati diyerek bu emniyetin halelden vikayesine azamî itina gösterileceğimizi söyleyebiliriz.

Selim Ragıp Emeç
Bulgaristan mihvere ihtihak mı ediyor?

(Başarafa 1 inci sayfada)

pon sefiri General Oşima halen Viyanaya gelmiş bulunmaktadırlar.

Londra, 1 (A.A.) — B. B. C.: Sofyadan bildiriliyor:
Bulgar Meb'usan Meclisi, dün yarım saat süren hafi bir celse akdetmiştir. Bu celseyi müteakib kabine toplanmıştır. Kabine toplantısından sonra Başvekil, Kral tarafından kabul edilmiştir.

Diğer taraftan, Belgrad'dan bildirildiğine göre, Bulgar paytahtı asker ve polis tarafından tamamen muhafaza altına alınmıştır.

Şehirden dışarı çıkmak kat'iyen memnundur. Telefon muhaberatı hariçle 24 saattenberi kesilmiştir.

Çeşitli güzellik ve cazibeleri ihtiva eden 430,000 metre murraballık Kültürpark içinde kurulan:

İZMİR
ENTERNASYONAL FUARI

Eğlenceleri ve şa'saası ile sizi teshir edecektir.

20 Ağustos - 20 Eylül 1941

B. Mussolini General Frankoya fatura göndermiş

Londra 28 (A.A.) — Mussolini İngiliz kit'alarile yapılan muharebelerdeki muvaffakiyetlilikleri izah için daha evvel havanın muhalefetinden ve hazırlık noksanından bahsetmişti. Şimdi başka birşey buldu: General Franko'ya İspanya dahilî harbi esnasında verdiği harb malzemesinin faturasını göndermiştir. Bu fatura, İtalyan sözcüsünün de izah ettiği gibi, Habeşistandaki mühim gayretlerden hemen sonra İspanyaya yapılan yardımların İtalyan harb kudretinde ne mühim bir yara açtığını göstermektedir. İşte bir mazeret daha.

Fatura
Bir dahilî harb vesilesile gönderilen malların 83 milyon İngiliz lirasından 61 milyona indirilen tenzilatlı faturası şudur:

Birçok denizaltı, 1939 sahra topu, 10.000 otomatik silâh, 240.745 portatif silâh ve bunların arasında 1891 modeli 219305 tüfek, 6.668 motorlül vasıta ve bu meydana 4.264 kamyon ve 134 seri tank, 6105 varil benzin, 931 radyo makinesi ve 110 katır.

Mussolini bundan başka 763 tayaraya, 1414 tayaraya motorü ve 16.000 ton bomba vermiştir. İtalya tarafından verilen küçük harb gemileri yalnız hatıra olarak zikredilmektedir. Bunlar ikramiye kabilinden verilmiştir. 61 milyon İngiliz lirasına badiğ olan hesabın 24 aylık taksitte ödeneceği ümid edilmektedir.

64 Alman mühendisinin İspanyadan çıkarılması istendi

Londra 28 (A.A.) — Afî:

Bu sabahki Daily Sketch gazetesinin yazdığına göre İspanya endüstri nazırı halen İspanyada işsiz bir çok ecnebi mühendisi bulunduğunu bahane ederek 64 Alman mühendisinin İspanyadan çıkarılmasını istemiştir. Bu gazete bu Almanların bir senedenberi Bilbao'da endüstri müesseselerinde çalışmakta olduklarını ilâve eylemektedir.

İngilizler Meis adasından çekildiler

Londra 28 (A.A.) — Harbiye ve bahriye nezaretlerinin müşterek tebliği:

Salı günü Meis adasına ihraç edilen İngiliz kuvvetleri kendilerine verilen vazifeyi ifa eyledikten sonra halen adadan çekilmişlerdir.

Kral Alfons vefat etti

Roma, 28 (A.A.) — Stefani Eski İspanya kralı 13 üncü Alfons, vefat etmiştir. Ölümü esnasında sabık kraliçe ile veliahdı Prince des Asturies, Dük de Segavia ve prenses de Tolonia başı ucunda bulunmakta idiler. Kralın ölümünden biraz sonra prens de Piemont, beraberinde Dük de Bergamo ve Dük de Pistoia olduğu halde Grandotele gelmiştir.

İngiliz sefiri Bulgar seferberliği hakkında izahat istedi

Bern, 28 (A.A.) — Havas ajansı bildiriyor:
İsviçrenin Türkiye ve Bulgaristanla telefon irtibatları bugün işlememiştir.

Sofya, 28 (A.A.) — Royter: İngiltere elçisi B. George Rendell bugün Bulgar başvekili B. Filofu ziyaret ederek bazı Bulgar gazetecilerle birlikte bir İngiliz gazetesi muhabirinin de tevkiif edilmesini şiddetle protesto etmiştir. Bu teşebbüs üzerine tevkiif edilenlerin hepsi serbest bırakılmışlardır.

Sefir başvekil ile Bulgar seferberliğinin vüs'ati meselesi hakkında da görüşmüştür. Sefire nazaran bu seferberlik için şimdiki vaziyet ve şerait dahilinde hiçbir sebep yoktur.

Sabahtanberi yabancı memleketlerle telefon irtibatları işlememektedir.

Suriyede A'man casusluk teşkilâtı faaliyete geçti

Londra 28 (A.A.) — Afî:

Almanların Beyrut'taki faaliyetleri hakkında öğrenildiğine göre Vichy hükümeti nazi casusluk sistemini her taraf etmeğe uğraşmaktadır. Nazi casusluk teşkilâtının merkezi Suriye'nin merkezinde faaliyete bulunmaktadı. Gestapo buradan kısa dalgaltı verici bir telsiz âleti vasıtasile Berlinle muhabere etmektedir.

İaşe Müsteşarı

Ankara, 28 (Hususi) — İaşe Müsteşarı Şefik Soyer geldi, vazifesine başladı.

Amerikada 150 bin kişi silâh altına çağırılıyor

Vaşington, 28 (A.A.) — Harbiye nazırı Stimson, 130 ilâ 150 bin kişinin önümüzdeki Martta silâh altına alınacağını ve bu suretle ordu mevcudunun bir milyon eri geçeceğini bildirmiştir.

Stimson parasütçü kit'aların tecrübeletirinin muvaffakiyetle neticelenmesini ve bu sebeble bunların mevcudunun 4 misline çıkarılmasına karar verildiğini de ilâve etmiştir.

İngiliz radyosu Türkçe neşriyatını çoğaltıyor

Londra 1 (A.A.) — B. B. C.: 2 Marttan itibaren B. B. C. radyosu Türkçe yeni bir servis yapacaktır. Bu servis saat 12.15 den 12.30 a kadar devam edecektir. Neşriyat 19.60 ve 31.15 kısa dalga üzerinden yapılacaktır.

Bir elinde gül, bir elde cân, geldin, sakıya,
Hangisin alsam? Gülü? Yahud ki cânı? Ya seni?
— Nedim —

Şehir Haberleri

Kocamustafapaşa cinayeti henüz aydınlanmadı

Kafası kesilerek öldürülen bostancının ani bir tecavüz neticesinde bu akibete sürüklediği tahmin ediliyor, zabıta bazı ipuçları elde etti

Kocamustafapaşada, Sümbülefendi camisi bitişiğindeki bostanda Talât adında bir bahçıvanın vahşiyane bir şekilde öldürülmesi neticesinde cinayet etrafındaki tahkikata dün de devam edilmiştir.

Tahkikatı idare eden müddeiummumi muavinlerinden Fethi Sezai, dün Çınar mevkii komisyonuna giderek, bazı kimselerin isticvabile meşgul olmuştur.

Diğer taraftan Emniyet Müdürlüğü cinayet masası memurları da, icab eden tetkiklerde bulunarak bu meseleye iştirak etmişlerdir.

Evvelce de yazdığımız gibi, o muhitte kendi halinde bir iş adamı olarak tanınan ve sevilen Talât'ın ani bir tecavüz neticesinde bu skibete sürüklenmesi olabileceği tahmin edilmektedir.

Nitekim, cesedin bostan kapısına çok yakın bir mesafede bulunmuş, kapıdan birdenbire içeriye giren bir veya birkaç kişilerin bahçıvana aniden saldırması ihtimalini kuvvetlendirmiştir.

Bütün bu tahmin ve ihtimalleri gözönünde tutan alâkadarlar, dünkü tetkikleri neticesinde bazı mühim ipuçları elde etmiş bulunmaktadırlar. Tarzı iftar bakımından ciddi esrarengiz bir mahiyet taşıyan cinayetin nihayet birkaç gün içinde tamamen aydınlanarak fail veya failerinin yakalanması kuvvetle muhtemeldir.

Şehir Meclisinin dün yaptığı toplantı

Şehir Meclisi dün öğleden sonra ikinci reis vekili Faruk Derelinin riyasetinde toplanmıştır.

Geçen celseye aid zabıt okunduktan sonra, Elektrik, Tramvay ve Tünel Umum Müdürlüğü murakıplarının ücretlerine yüzer lira zam yapılması hakkındaki teklif Bütçe Encümenine havale olunmuştur.

Müteakiben belediye memurları kooperatifine 2000 lira yardım yapılmasına dair istida Bütçe Encümenine gönderilmiş, Konservatuvarı 938 yılı kat'ı hesabı hakkındaki raporlar alâkadar encümenlere havale edilmiştir.

Haseki hastanesi fakültesi kliniğine ilâve olunan 15 yatağın masrafını karşılamak üzere bütçeye 5748 lira tahsisat konulması da kararlaştırılmıştır.

Eminönü Halkevi orkestrasının konseri

Renan Türkman

Eminönü Halkevi orkestrası, yarın saat 15 te bir konser verecektir. Güzide elâmanlardan teşekkül eden ve kısa bir zamanda, İstanbulun bel. li başlı salon orkestralarının birisi haline gelen Halkevi orkestrasının bu konseri arzu üzerine tekrar edilmektedir. Orkestrayı, ar kolu başkanı Cemil Türkman idare edecektir. Solist, Ankara Devlet Konservatuvarı talbesinden Renan Türkmandır. Devlet Konservatuvarını yetiştirdiği genç sanatkarın, bu konserde gösterdiği kabiliyet derecesi merakla beklenmektedir.

Programda, Schubert'in «Bitmiş senfonisi», Beethoven'ın do minör konsertosu, Franz Lehár'ın bir vals, muhtelif bestekârların eserleri bulunmaktadır.

Beyoğlu Halkevi temsilcileri

Beyoğlu Halkevinden: 1 — 2 Mart 1941 Pazar günü saat 14.30 da İstiklâl caddesi Nurziya sokakında Parti binasındaki temsil salonumuzda «Erkek Kukla ve Turlular» piyesleri temsil edilecektir. 2 — Davetiyelemler Ev müdürlüğünden alınması rica olunur.

Lokantacılar Belediyeden şikâyet ediyorlar

Dün yapılan kongrede, lokantacılar, Belediye İktisad Müdürlüğünün lokantaları tasnif ederken isabetsizlikler yaptığını, gıda maddeleri pahalılaştığını, Halde belediyenin eski fiatları muhafazada ısrar ettiğini söylediler

Lokantacılar, dün saat 15 te senelik umumî kongrelerini yapmışlardır.

İdare heyeti ve hesap raporlarının okunmasını müteakib ruzname de bulunan maddelerin müzakeresine geçilmiştir.

Lokantacılar tarafından ileri sürülen şikâyetler arasında en ziyade nokta-i nazar iştiraki bulunan nokta; hali hazır iktisadi vaziyet dolayısıyla gıda maddelerinin ehemmiyetli nisbette pahalılaşmasına rağmen yemek fiatlarında hâlâ eski tenzilâtı tarifinin muhafazası hususunda Belediyenin gösterdiği ısrardır. Lokantacılar, bilhassa geçen sene Belediye İktisad Müdürlüğü tarafından üç sınıf üzerinden tasnif edilen içkili lokantaların tefrikinde gösterilen isabetsizlikten müteakibdir. Müzakereler esnasında söz alan bir aza: «— Gerek lokantacıların, gerekse cemiyet idare heyetinin müraعاتı bilâfına Belediye tarafından geçen sene bu tasnif yapılmıştır. Birinci sınıf olabilecek maruf lokantalar ikinci sınıf olarak gösterildiği gibi aksi de olmuştur.»

Ayakkabılara kâr hâldi tesbiti galiba mümkün olamayacak

Ayakkabı fiatlarının nisbetsiz bir şekilde yükselmesi üzerine, Fiyat Mürakabe Komisyonu tarafından ayakkabılara tip itibarile bir maliyet fiatı tayin edilmiştir. Satışlar, tesbit edilecek azami bir kâr yüzdesi ile yapılacaktır. Bu maksadla komisyonun talebi üzerine ayakkabıcular cemiyeti tarafından tesbit edilen tiplere uygun kadın ve erkek ayakkabıları yapılarak fiat tayininde bunlar esas tutulacaktır. Komisyon henüz evvelce tesbit ettiği kâr yüzdesini ilân etmemiş olduğundan bunların yeniden tetkik edilmesi ve tiplere uygun olarak kararlaştırılması muhtemeldir.

Diğer taraftan birçok mağazalar lüks mahiyette ayakkabı imal ettiklerinden yeni kâr yüzdesinin bu ayakkabı tiplerine uygun olarak kararlaştırılması icab etmektedir. Bundan başka ismarlama ayakkabılara da daha ziyade azami bir fiat konması muhtemeldir.

Komisyon ayakkabı meselesi hakkında halk tip ayakkabıların geldikten sonra bir karar verebilecektir.

Yeni tip ekmek bugün satışa çıkarıldı

Yeni ekmeğin rengi biraz esmer olmakla beraber kalitesi yüksektir. Daimî encümen ekmeğin narhını on beş gün için 13 kuruş 10 para olarak tesbit etti

Şehrimizde bütün fırınlarda bu sabaktan itibaren tek tip ekmeğin imaline başlanmıştır.

Fiyat Mürakabe Komisyonu, evvelki gün bir çuval yeni tip ekmeğin imaline mahsus una 972 kuruş satış fiyatı koymuştu. Bu fiatın hesabında yanlışlığa düğüldüğü görülmüş ve dün Vali Muavini Ahmed Kınığın riyasetinde yapılan bir toplantıda bir çuval una 972 kuruş fiat konulmuştur.

Değirmenciler, dün öğleden evvel vilâyette bir toplantı yaparak un fiatlarının yeni şekli üzerinde görüşmüşlerdir.

Yüzde 15 çavdarla karışık yeni ekmeğin ununun beher çuvalına 972 kuruş azami satış fiyatı konulması üzerine Belediye Daimî Encümeni, yeni ekmeğin narhını tesbit etmiş ve bir kilo ekmeğe 13 kuruş 10 para nark koymuştur. Bu narkın tatbiki na bu sabaktan itibaren başlanmıştır ve bütün fırınlarda ekmeğin 13 kuruş 10 para üzerinden satışa çıkarılmıştır.

Bu nark 15 gün için muteber olacaktır.

Yeni tip ekmeğin, evvelce de yazdığımız gibi biraz esmer olmakla beraber kalite itibarile yüksektir. Belediye Reis Muavini Lütfi Ak-

Demistir.

Söz alan azalardan bir diğeri de: «— Eldeki içki tarifesiyle kâr yapmak imkanı kalmadığı gibi zarar bile ediyoruz. Bilfarz, üçüncü sınıftan bir lokantanın içki tarifesini tetkik ettiğimiz zaman inhisar fiatına 35 kuruşluk bir şişe rakı için 20 kuruştan fazla sıcak ve soğuk meze verilmesine mukabil müşteriden ancak 60 kuruş alınabiliyor. Bu şartlar içinde birçok masrafları olan bir müesseseyi idare etmeğe imkân olmadığı meydanda bir hakikattir.»

İdare heyeti, bütün bu zaruri ihtiyaçların Belediyeye arz edildiğini ve İktisad Müdürlüğü tarafından da lâzım gelen tetkikatin yapıldığını azaaya temin etmiştir.

Müteakiben yapılan intihabda idare heyeti azalıklarına Mustafa Doğanay, Mehmed Eraslan, Mahir Sönmez, Salih Yılmaz, Mehmed Sabri Öztürk, Abdullah Hersek ve azalıklara da Ali Aslan, İhsan Ergül, İbrahim Verin, Ahmed Konak, Mükrimin Gözge, Yarı Karayak seçilmişlerdir.

Müteakiben yapılan intihabda idare heyeti azalıklarına Mustafa Doğanay, Mehmed Eraslan, Mahir Sönmez, Salih Yılmaz, Mehmed Sabri Öztürk, Abdullah Hersek ve azalıklara da Ali Aslan, İhsan Ergül, İbrahim Verin, Ahmed Konak, Mükrimin Gözge, Yarı Karayak seçilmişlerdir.

Kasabalar şimdi de et fiatlarının ucuzlayacağını söylüyorlar

Piyasada kuzu fiatları gittikçe düşmektedir. Dün yapılan tetkiklerde koyun eti fiatlarında da bir yükselme mevcut olmadığı görülmüştür.

Diğer taraftan kasabalar bugünlerde fazla mal geldiğini, et fiatlarına nark konulmamış olsaydı şimdikiinden daha ucuz et satmak mümkün olacağını söylemişlerdir.

Kasabalar, toptancıların ucuz mal aldıkları halde, perakende satışlara göre yüksek fiatla kendilerine et ve diğerlerini iddia etmişlerdir. Kasabaların bu iddiaları tetkik olunmaktadır.

Tehir edilen konferans

Eminönü Halkevinden: 1 — 1/3/1941 Cumartesi akşamı saat 20.30 da temsilden evvel vereceği ilân edilen Konya me'usu sayın Osman Şevki Uludağın konferansı 7/3/1941 Cuma akşamına tehir edilmiştir.

2 — Evimiz orkestrası ayık konserini 2/3/1941 Pazar günü saat 16 da verecektir.

Olur mu?

Fakir üniversite talebesi yok mu imiş?

Sabahları intihar eden bir arkadaşımızın muharriri, fakir Üniversite talebesinin barındığı medreselerden birinde şayam dükkat bir röportaj yaptı. Hiçbir gelirleri olmadığı halde, yüksek tahsil yapmak için çırpınan bu feragatkar gençlerle konuştu.

Birbirimizi aldatmağa, hakikati bir tekiz perdesinin arkasına saklamağa ne lüzum var? Bugün Üniversite talebesinin yarısından fazlası müşkül şartlar içinde okumaktadır ve bu vaziyet hiçbir zaman kabili inkâr olmadığı gibi, bu gençler için de utandıracak bir keyfiyet değildir. Hal böyle iken, dün gazetelerde garib bir beyanat gördük. Üniversitenin en salâhiyetli bir adamı, bu yazıları hayretle okuduğunu söylüyor, zannolunduğu şekilde, Üniversitede muhtacı muavenet talebe olmadığını iddia ediyor. Aksini isbata çalışmak bile füzulü... Bir kısım gençlerimizin ne şartlar altında tahsillerini ikonalı çalışmaları hepimizin malumu. Aynı zatın itadesine göre, Üniversite bir anket açacak, talebenin içtimai vaziyetini tesbit edecek, ona göre tedbirler alacaktır.

Bize öyle geliyor ki, ankete hiç te lüzum yoktur. Çünkü vaziyet meydandadır. Müessesese bir an evvel, vaziyeti müsaid olmayan çocuklarımıza yardım elini uzatmalıdır. Hakikatler söylendiği zaman, müteessir olmak, bu hakikatlerin acı taraflarını örtbas etmek değil, bilakis hakikatin ifade ettiği vaziyeti ölemek lazımdır. Halbuki bu iş senelerdir yapılmamıştır.

Olur mu?

On dükkânı akla gelmez bir usulle nasıl dolandırmış?

Şehrin muhtelif yerlerinde birçok dükkancıyı dolandıran Cemal Yılmaz isminde yaman bir sabikalı yakalanarak, dün adliyeye verilmiştir.

Açık göz bir adam olan Cemal, bu muhtelif dolandırıcılık suçlarını işlerken, söyle bir plân kullanmıştır: Börekçi, tatlıcı gibi muhtelif dükkânlara girmiş ve:

«— Şu karşıdaki mektebden iki kilo börek istiyorlar.» Yahud:

«— Köşedeki yazıhaneye bir kilo helva götürün.» gibi emirler vermiştir. yalnız, her defasında da:

«— Bozuk yok. Beş lira verecekler, üstünü getirin.»

Diye tembih etmeyi unutmamıştır. Çırak, börek, yahud helva ile bir likte 5 liranın üstünü de hâmilan verilen adrese giderken, yoluna çıkmış ve:

«— Şu kadar kilo daha istiyorlar. Sen paranın üstünü ver, git, onu da getir. Beş lirayı gelince alırsın.»

Diyerek, paraları almış ve savuşmuştur. Bu şekilde 10 kadar dükkancıyı dolandırmaya muvaffak olan Cemal, sonunda da yakayı ele vermiştir.

Suçlu dün Sultanahmed 3 ncü sulh ceza mahkemesinde yapılan sorgusunda, suçunu tevîl etmek istemiş de, neticede hakim tevkifine karar vermiştir.

Bugün TAKSİM sinemasında 2 büyük film birden

1 - KANATLI HAYDUTLAR
KENT TAYLOR ve ROCHELL HUDSON

tarafından oynanmış bava kahramanlarının ölümlü, aşkıları ve kahramanlıklarını filmi

Bugün saat 1 de tenzilâtı matine.

2 - Mevsimin en büyük muvaffakiyeti EMİNE RIZIK ve SÜLEYMAN NECİP'in

Türkçe sözlü, Sazlı ve şarkılı DOKTOR'un AŞKI

BUGÜN **MELEK** Sinemasında

En son dans ve şarkılarla süslü bir filmde sizi iki saat güldürecekler ve eğlendireceklerdir.

BAHAR ÇİÇEKLERİ

Mühim ilâve: İngiltere Hariciye Nazırı Bay EDEN Türkiye'yi ziyareti bütün tafsilâtla

ve en son FOX DÜNYA HAVADİSLERİ

Istanbul'un özlediği mühim bir inkılâp!

MARMARA

Sinemasının muazzam bir teşebbüsü!

«MARMARA» Müdüriyeti, «MARMARA» sinemasının 5 Mart Çarşamba'dan itibaren İstanbul cihetinde ilk defa Beyoğlu sinemalarından evvel İLK VİZYON, BÜYÜK FİLMLER göstermeye başlayacağını ilân eder.

İLK GÖSTERİLECEK FİLMLER

Dünya Şeheserleridir.

Bu kutlu teşebbüs münasebetile

İLK GALA:

KANLI

BALALAYKA

5 MART ÇARŞAMBA

Bugün **SARAY** Sinemasında

Emsalsiz güzellikte, eğlendiren ve heyecanlandıran bir film olan

DAĞLARIN KIZI

(Suzannah of the Mountains)

Fransızca sözlü şaheseri mutlaka görünüz.

Baş Rollerde:

RANDOLPH SCOTT - MARGARET LOCKWOOD

SHIRLEY TEMPLE

Programa ilâveten: Bugün matinelere den itibaren

İngiliz Hariciye Nazırı Bay ANTHONY EDEN ve Erkanharbiye Reisi

General DILL'in Türkiye ziyaretilerini bütün tafsilâtile gösteren film.

Bugün saat 1 de tenzilâtı matine.

İNGİLİZ HARİCIYE NAZIRI

Mister EDEN'in

Yakınşark seyahati ve şark ordularını teftişi bütün tafsilâtile

Türkçe

Bugün **LALE** Sineması

programına ilâveten gösterilecektir.

MARMARADA

MİRNA LOY —

WILLIAM POWELL

in son eseri:

Bir Adam Kayboldu

Harikulâde muvaffakiyete devam ediyor.

Ayrıca:

ALBERT PREJAN'ın

METROPOLİTEN

Hayat

Güzeldir...

İstiklâl caddesinde Komedî kısmında

Gündüz saat 14 de

ÇOCUK OYUNU

Akşam saat 20,30 da

KIRALIK ODALAR

MILLİ ALEMDAR

Muazzam rağbet üzerine

2 ncı hafta gösterilen

TYRONE POWER

MİRNA LOY'un

HİND RÜYASI

Türkçe sözlü

filmimizin son günlerini

kaçırmayınız.

Programda ayrıca:

VALLACE BERRY —

DOLORES DELRIO

un harikulâde heyecanlı

TAŞ YÜREKLİ ADAM

BUGÜN KADIKÖY

OPERA

Sinemasında

2 büyük film birden

SALTANAT KURBANLARI

Ayrıca sevimli CHARLES BO-

YER'in en son çevirdiği Türkçe

sözlü

DEMİR KAPI

Filmi

COÇUK

Resimli hikâye

Cambazla oğlu

Cambaz, oğlunu da kendi gibi cambaz yetiştirmek istiyordu. Cambaz çok ustaydı. Bir gün oğlunu çağırdı:

— Sen de benim yaptıklarımı yapacaksin, dedi.

Bir tabak içine porselen bir güğüm oturttu, bir değnek aldı. Değneğin tepesine tabağı koydu. Ve değneği kaldırdı. Tabak ve güğüm düşmemiştir. Değneğin ucunu buruna koydu.

— İşte, dedi, bu burada böyle durur, ve hiç düşmez.

Fakat tam bu esnada, arkasında duran köpeği bir gün evvel cambazdan yediği dayağı hatırlamış olacaktı ki ona doğru hücum etti ve havladı. Cambaz; köpeğin bacağına ısıracağına zannetmişti, korktu, titredi, sopanın müvazenesi kaybolmuştu. Tabak ve güğüm fırladı. Tabak oğlunun, güğüm de kendinin başına düşmüştü. Oğlu bağırıyordu:

— Sonunda da böyle mi olacak baba?..

Geçen bilmecemizde kazananlar

Geçen bilmecemizde kazananların isimleri Pazartesi günü çıkacak sayımızda ilân edilecektir. Hediye kazananlardan İstanbulda bulunanlar, hediyelerini Pazartesi ve Perşembe günleri idarehanemizden alabilirler. Taşrada bulunanların hediyeleri posta ile adreslerine gönderilir.

MONOLOĞ

Sen karışma

— Sen karışma. Diye başladığım için bana hid-detlenmeyiniz. Aranızdan kimseye: — Sen karışma.

Demedim. Maksadım, bana her zaman, hergün, her saat tekrarladıkları sözü bir kere de karşınızda kendi ağzından tekrarlamak ve bu yüzden neler çektiğimi size anlatmaktı.

Bana hep «sen karışma» derler. Adım «sen karışma» değil amma, nerede ise annem, babam, büyük annem adımı da unutacaklar.

— Sen karışma gel. ... Sen karışma git.

... Sen karışma yemek yieceğiz.

... Sen karışma uslu otur.

Diyecekler. Neye karışıyorum bilmem ki... Meselâ annem, babam, büyük annem, ablam oturuyorlar, konuşuyorlar. Hepsini bir şey söylüyor. Benim de söylemek hakkım değil mi?

Neye söylemeyeceğim... Hem benim aklım ermediği şeyler konuşuluyor ki... Ablama kumas almışlar. Terziye verilecekmiş, man-tunun nasıl olacağına bir türlü karar veremiyorlar. Yakasına kürk koymah mı, koymamlar mı?..

Ben de fikrimi söylüyorum:

— Ben buldum, kürk yakasına dikileceğine, arka eteğine dikilse... Hem de manto biraz uzun olursa çok iyi olur. Yere sürünecektir. Bu sayede sokaklar da temizlenir.

Cevab hazır:

— Sus, sen karışma. Çarnâçar susarım.

Büyük annemin dişleri takmadır. Olur ya... Bunda ayıp bir şey yok ki... Takması, ağıza yapışık olana tercih edilir. Keşki benim dişlerim de ağızma yapışık olacağına takma olsaydı. Canım sıkılıncı çıkarır, oynar, gene yernie takardım.

Büyük anneme misafirler gel-misti. Misafirlerle ne yapılır. Konuşulur. İşte büyük annem de onlarla konuşuyordu. Lâf arasında misafirlerden biri:

— Üç gece evvel dişim çok ağrıdı. Dedi. Büyük annem de cevap verdi:

— Benim de dişim ağrıdı.

Merak etmişim, Büyük anneme dönüp sordum:

— Çıkarıp komodinün üzerine koyduğün dişinin ağrıdığını nasıl oldu da anladın büyük anne?

Büyük annem kaşlarını çatdı, hid-detle bana döndü:

— Sen karışma...

Ablamla sokağa çıkarız. O arkadaşlarının evlerine gitmekten çok hoşlanır. Neye hoşlandığını biliyorum. Arkadaşlarıyla bir araya geldikler mi, ortaya artist kartları çıkar, Greta Garbolar, Silvia Sidneyler, filân... Onların ağızlarına bakarlar, gözlerine bakarlar, saçlarına bakarlar.

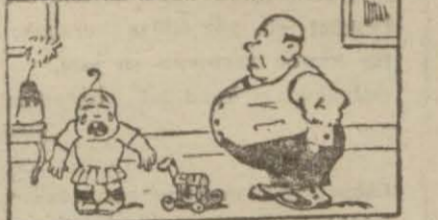
Boyaları ellerine alırlar. Ağızlarını onların ağızları gibi boyamak isterler. Çantalarından taraklarını çıkarırlar, saçlarını onların saçlarına benzetmeye uğraşırlar. Ben de bir resimlere, bir de onlara bakarım:

— Nasıl oldu mu, benzedi mi?

— Onlarınkine benzemediği gibi bir şeye de benzemedi.

— Sen karışma.

Mademki karışmamı istemezler, neye sorarlar? *

Küçük Tekin oyuncak atını kır-mıştı, ağlamaya başladı.

Tekin artık ağlamıyordu. At, ilk oyunu, ona kırılan oyuncak atını unutturmuştu. Hele babası kızaklı at gibi göbeğinin üstünde öne arkaya sallanırken keyfinden kahkahayla gülmüştü.

— Daha hızlı, daha hızlı diye bağırıyordu. Tekinin babası da söz dinliyor, gittikçe daha hızlı sallanıyordu.

Babası, o ağlamasını diye: — Ben yere yatayım, sırtıma otur, at olur seni gezdiririm, dedi.

Bu sırada kapı açıldı, içeri biri geldi. Bu giren apartman sahibi idi, Tekinin babasına:

— Şimdi buradan çıkacaksınız, dedi, bütün kiraçılar şikâyetçi ev öyle sarsuluyor ki, yıkılacak diye hep sokağa çıktılar. Sız çıkmadan hiçbiri eve girmeyecek. Sizin yüzünüzden bütün kiraçılardan olamam ya!

Kukla ile çırağı

Yaş mı-Taze mi

Kukla — O ne omuzundaki çırağı?

Çırağı — Çuval.

Kukla — Ne çuvalı, içinde ne var?

Çırağı — Fasulye.

Kukla — Yaş mı, kuru mu?

Çırağı — Aldığım zaman kuruydu, getirirken yaş oldu.

Kukla — Aman çırağım bu nasıl olur. Haydi yaş aldın kurudu diye-lim. O da olmaz ya... Kuru alırsan getirirken hiç yaş olur mu?

Çırağı — Neye olmasın ustam. Üzerine yağmur yağdı. İnanmazsan elini sür, çuval yaş.

Kukla — Ne sormak istediğini anlamamışsın, demek istediğim çuvalın içindeki fasulye yaş mı, kuru mu?

Çırağı — Onu bilmem, yağmur çuvaldan içeri geçiyse kuru kalmamıştır.

Kukla — Sen de hiç lâf anlamıyorsun. Kaç türlü fasulye vardır, söyle bakayım?

Çırağı — Aysekadın fasulyesi, barbunya fasulyesi, çalı fasulyesi...

Kukla — Onları say demedim.

Kaç türlüden maksadım başka idi. Sen bilmez misin, iki türlü fasulye olur. Yaş fasulye, kuru fasulye.

Çırağı — Kuru fasulyeyi suya atarlar yaş fasulye olur. Sudan çıkarır, güneşte kuruturlar, tekrar kuru fasulye olur.

Kukla — O değil canım... Yaş fasulye, yani taze fasulye.

Çırağı — Ustacığım, kabahat sende mi, bende mi, demindenberi yaş fasulye diyeceğine, taze fasulye deyiverseydin de ben de anlasaydım olmaz mı?.. Simdi söyleyeyim. Omuzumdaki çuvalda kuru fasulye var.

Yeni bilmecemiz

Dokuz harfli bir meyva-yım.

Baştan beş harfim bir arada sim siyah bir hayvan olur.

Baştan altı harfim, kapılarda bulunmazsa kapular açık kalır.

Dördüncü, beşinci, altıncı harflerim ağaçların kollarıdır.

Ben neyim biliniz.

Bilerseniz bu bilmeceyi gazetede-ye kesiniz. Bir kâğıda yapıştırınız ve altına halini yazıp bize gönderiniz. Doğru bilenlerden bir kişiye dört liralık kitab, bir kişiye bir Şirley albümü, bir kişiye maroken kapı ve fev, kâğıda kâğıdî bir muhtıra defteri diğer otuz kişiye de ayrı ayrı güzel ve kıymetli hediyeler vereceğiz. Bu bilmecenin cevapları 14 Mart Cuma gününe kadar idarehanemize gelmiş olmalıdır.

Bâmece cevaplarında adresinizi, o adrese bir mektub gönderildiği zaman mektub size gelecek tarzda açık yazmamızdır. Cevabı bize gönderdiğiniz zarfın üzerine «Bilmecem» kelimesini ve bilmecenin gazetede çıktığı tarihi yazınız.

aramıyordı. Sadece bu halden hoşlandığını... Dilemiş olduğu gibi saat de, hayatın bütün o üzücü, gamlı şeylerini de unuttuğunu hissediyordu.

Orkestra durdu. Mine, Necedetin koluna biraz daha kuvvetle abandı. Baş döniyordu.

— Ah ne güzeldi diye fısıldadı. Necedet de ona sevgi dolu bir sürü şeyler söylüyordu ama, o bu kelimelerin manasına uğraşmıyordu, sade biraz evvel kemanların, akordeonların çelici, sevdalı sesini dinlerken olduğu gibi, içinin okşandığını, idrakinin uyuttuğunu duyuyordu.

Uzak uzak arpejlerle örülü, ahenkli bir valsün prelüdü başlarken hemen Mine atıldı:

— Yine dans edelim, ister misiniz? diye mırıldandı.

— İster miyim?! Ah Mine, öyle mes'udum, öyle mes'udum ki!

Musikinin, sîhrî onları gene kapı götürdü. Serinlik ve yalnızlık arayan başka çiftlerinki de, rüyada gibi sessizce döndükleri bir taraceda, böylece ne kadar zaman dans etti-

Hâdiseler Karşısında

Şundan Bundan

Mutad havadis

Bana sorsalar:

— Mutad havadis neye derler?

Cevab veririm:

— İki muhtekir, ve iki eroinci yakalandığına dair havadislerdir.

İzah ederim:

— Hemen hergün, her gazetede bu havadisler mevcuttur da...

Kalem olsun...

Sahabliğinde bulunduğum tramvay duraklardan birinde durmadım. Ben neye durmadığımı merak etmi etrafı baktım.

Evvelce:

«İhtiyar durak».

Levhâsi bulunan direkte siyah ütüne beyaz yazı yazılmış bir levha gözüme ilişti.

«Durak nakil edilmiştir».

İkinci durakta da durmadım. Gene merak etmişim.

Evvelce:

«İhtiyar durak».

Levhâsi bulunan bu direkte de gene siyah üstüne beyaz yazı yazılmış bir levha gördüm:

«Durak lâğv edilmiştir».

Yanımda duran orta yaşlı bir zat bana döndü:

— «Kalem olsun eli ol kâtibî bed tahririni».

Dedi. Cebinden sigara paketini çıkardı: Arkasına yazdı:

«Nakledilmiştir».

«Lâğvedilmiştir».

— Bunlar bâvle yazılır... Levhalardaki gibi değil.

Tıraş zammı olur mu?

Havadisi dünkü gazetelerden birinde okudum:

«Tıraş üzerine zam yapılması kabul edilmedi.»

— Tabii kabul edilmez, dedim.

GÖNÜLİSLERİ

Evve'â kavganın hakiki sebeplerini araştırmak lâzım

Açtığım zarfın içinde bir mektub, bir de hususî mektubla cevap verebilmeliğim için leffedilmiş bir pul çıktı. Yalnız mektubu okuduktan sonra evirip çevirdim, adrese benzer bir şey bulamadım, unutulmuş olacak, dedim.

Bu mektubu bir erkek yazıyor, anlattığı derd ufacak farklarla binlerce ailenin başından geçebilir, bu bakımdan düşündüm, tafsilâta girmekle şartile bu sününde yazılabileceğine hükmettim.

Okuyucum hülâsa olarak diyor ki:

«Yaratılmışız ve karakterleri-miz birbirine uygun değil, karı koca bir türlü anlaşamıyoruz, müna-kaşa ve sert söz evde artık âdet oldu. Bu, belki böylece sürüp gidecektir. Fakat dün akşam gene bir münakaşadan sonra karım birden-bire sakinleşerek gelip yanıma oturdu.»

— Anlasıldı, dedi, seninle hiç geçinemiyecemiz, iyisi mi yol yakırken ayrılaşım, hazır çocuğumuz da yok. Biriden,

— Olur, dedim, ve su kadar zamandanberi ilk defa olarak geceyi ayrı ayrı odalarda geçirdik. Bu müddet zarfında karım ne yaptı, bilmiyorum. Fakat ben düşündüm ve anladım ki, karımı sandığımdan fazla seviyordum. Sabah oldu, karımı görmeden sokağa çıktım, hemen

görmeyordum. Bu sorguya ikisi de cevap veremezlerdi.

Mine biraz yorulmuştu; Necedeti bahçeye sürükledi ve oturdu.

Gözleri dalgınlıkla etrafı dolaytı ve taş külahının içinde işliyan saatın, yuvrak yüzüne doğru kalktı... Akrebe yelkovan diklemesine, yukarıdan aşağı, bir hat çiziyordu: Yanmış beş geçiyordu, saat!

— 5 —

Mine, gırtlığının takallüsü içinde boğulan bir çığlık kopardı... Ölüm döşeğinde bile sorsalar, bu korku çığlığının yalan olmadığına yemin edebilir.

Saatin ilerlemiş olmasına şahiden, can ve yüreğin şaşması garibdi. Geldi geleli, sanki beyninde sade bu varmış gibi durmadan saatı takib etmişti. Fakat bu insiyaki göz-cülüğünün gevşediği yegâne anlar da geri alınmayacak, bozulamayacak şeyi karara sokan asil dakikalar oldu. İstiyerek üzerine doğru yürümüş olduğu uçurum, işte şimdi apaçık onu beklüyordu.

Bir türlü tutamadığı ihtilâç bir çarpışma elleri titremeğe bağladı.

biz traşçılarını, traşlarından mümkün olduğu kadar iskonto yapmalarını bekleriz.

Otobüs biletçileri

Havadisi aynen kopye edeyim: «Otobüs biletçileri, şoförlere yardım ettiklerinden elleri pislenmektedir. Belediye, emniyet altıncı şubemüdürlüğüne gönderdiği tezkere biletçilerin pis ellerle çalıştıklarını istemistir.»

Otobüs biletçilerinin yalnız elleri mi pis?.. Üslerini, başlarını gören imadı mı?.. Ya onlar konuşurken dinleseler...

Asfalt

Konuşuyorlardı, kulak misafiri idim:

— Dün yağın yağmur müthişti.

— Desene, bizim caddenin yeni asfaltından hiç hayır kalmamıştır.

İsmet Hulusi

Heybeliada açıklarında bir motör battı, bir kişi boğuldu

Evvelki akşam geç vakit Heybeliada açıklarında, bir kişinin boğulması neticelenen bir deniz kazası olmuştur. Büyükkadada Katırcıoğlu Yorgiye ad «Zafer» adlı su motörü Çubukludan Büyükkadaya gelirken su alarak batmıştır.

Etraftan motörün imdadına yeten balıkçılar kaptan Mehmedî kurtarımlarsa da yüzmek bilmiyen makinist Ekrem dalgaların arasında kaybolmuştur.

Mintaka Liman Reisliği hâdisesetrafında tahkikata başlamıştır.

«Son Posta» nun tefriksatı: 36

YALAN

NAKLEDEN: MEVRURE SAMİ

Mine kızdı: — İstemiyorum... Size söyledim ya. Niçin istemediğimi yapıyorsunuz... İcmiyecemim işte!

O gülümsedi.

— Peki, dedi. Ben içerim: hem dudaklarınızda değdiği yerden...

Gülümsiyerek, gözlerini kızdan ayırarak, yavaş yavaş içti.

Mine de tebasım ediyordu: sanki hoşlanmış gibi idi. Hem üstüne bir hafiflik, serbestlik de gelmişti. Kelimeler aranmadan, zorlanmadan ağzından dökülüyor, saadet verici bir kolaylıkla, rahatça konuşuyor-du.

Salonları, şöyle bir, dolamak istedi. Necedet de onun bu hevesine uydu. Böylelikle Minesini göz ka-maştırmacı aydınlıklar, püril püril ışık

lar altında bir daha görmüş oldu. Uzun aynaların önünden geçerken genç kız da göz ucile parlak elbisesinin süzülüp gidişine bakmaktan kendini alamıyordu. Işıklar altında koyu gözlerini, mat teninin beyazlığına daha artan bir parlaklık yayılıyordu. Çok biçimli dudaklarında bir meyve tazeliği vardı.

Mineye bakıyorlardı. Necedet gülümsüyordu:

— Mine ne güzelsiniz! Hatta fazla güzelsiniz! Bir kere daha söylemişim ya size. Çıkalm buradan. demin bizim otelede oturan, hergün masanızdan bir iki adım ötede oturup yemeğini yiyen bir adamcağzın size nasıl fakası gibi gözlerinizi tarak baktığını gördüm. Şimdilik tarak baktığını görmedim. Anıma hafızası işlemeğe

başlad... Dans edelim mi? Gelin, bahçeye çıkan taraceda... Öbür çiftlerin arasına kimse farketmez... Haydi ne olur, peki deyin, yalvarırım...

— Ben dans etmesini bilmiyorum ki.

— Ben de bilmiyorum, ne çıkar? Kıza kolunu doladı, onu göğsüne çekti ve çalınan tang-nun ahenk dalgasına uyarak, vürüttü götürdü.

Mine Necedetin kendine iftira etmiş olduğunu düşündü. İyi dans ediyor mu, bunu pek bilmiyordu ama, musikiye içten bir uyuşla, çarpmadan, durmadan, aksadan onu ne güzel götürdüğünü, döndürdüğünü, yürüttüğünü hissediyordu. Gözleri yarı kapalı, vücudu uysal ve çal- lık, o da kendini erkeğine bırakmış, ona uymuş gidiyordu. Adımları, hareket ve kimdânları kendi iradesinden çıkıyor, onu bilmediği, sırlı bir âyinin ahenk ve kat'î kaidelerine uyurarak, yabancısı bir kuvvete tâbi kılan bambaşka bir havaya, bambaşka bir âleme kapıyordu gibi oluyordu. Dans etmeği çok hoş, çok tath buluyordu. Bu zevkin sebebin-

Necedet onları avucuna aldı, sıktı. Bu anı heyecandan ürkmüştü soruyordu.

— Necedet gece yarısı olmuş, gece yarısı geçmiş! Bu saatte babam, üvey annem dönmüşlerdir. Mahvol-dum... Anlamıyor musunuz Nec-det? Mahvolldum ben!

Hayır, anlamıyordu.

— Mahvolmak mı? Neden? Ben şey sanıyordum... Meriye Hanım size bir anahtar verdiğini söylemiş-ti... Kimseye görünmeden içeri girebileceksiniz sanıyordum?

— Evet otden içeri girebilirdim, ama odama giremem. Odam üvey annemin odasının yanında: a-rada sade incecik bir bölme var.

(Arkastı var)

30 sene evvel Tobruk, Derne, Bingazi

Tefrikamız bugün 7 inci sayfamızda bulacaksınız.

Memleket Haberleri

Ceyhanda

Bir köylü öldürüldükten sonra kuyuya atıldı

Ceyhan (Husus) — Birkaç gün evvel Kızılderne dağına odun kesmeye giden Yeniköy Nazım Beyden Mehmed Serçen'in tutması Taruslu Mehmed oğlu İbrahim'in akşam eve dönmeyecek atının boş olarak köye geri gelmesi şüphe uyandırmış ve keyfiyet derhal zabıtaya bildirilmiştir. Hemen faaliyete geçen kaza merkez jandarında karakol kumandanı Mustafa Günering çavuş kısa bir zaman içinde kaybolan tutma İbrahim'in cesedini Misistın Tabakzade çiftliği civarında Adana caddesi üzerinde bir su kuyusu içinde bulmuştur. İbrahim'i kuyuya atarak öldürenlerin Kızılderne köyünden Hüseyin Kel ile İbrahim Örneğin adında iki kişi olduğu anlaşmış ve katiller suç delilleri birlikte adliyeye verilmiştir.

Adanada kanlı bir kavga

Adana (Husus) — Sarhoşluk ve eski bir husumet yüzünden dört kişi arasında Pazar günü çıkan kanlı bir kavgada Salih Özönür, Reşid Acımuş ve Selâm Acımuş elbirliği ederek Kudüs oğlu Ali Rıza'yı dövmüşler, Ali Rıza da bıçağını çekerek Salih Özönürü vurmuştur. Dört suçlu da yakalanarak adliyeye verilmiştir.

Kozlu belediyesi Hazırda faaliyete geçiyor

Kozludan yazılıyor: 1 Haziran 94 den itibaren Kozlu, müstakbel bir belediyenin idaresi altında kasaba işleri ile daha yakından alakadar olunarak bakıma kavuşmuş olacaktır. Belediye reis vekili olarak seçilen İsmail Ergener hazırklarına riyaset mektedir. Bu arada mülga köy muhtarı İsmail Unurlu, sabık mahalle muhtarı Fevzi Sanal, amele birliği memuru Haydar Mazlumca, kömür işletmesi memurlarından İhsan Alp, Halke - Belediye reisi İsmail Ergener ve tüccardan İsmail terid, tüccar Halkı

Belediye reisi İsmail Ergener ve tüccardan İsmail terid, tüccar Halkı

dan Eyüb Yayalar, kömür işletmesi Kozlu muntakası başmühendisi Baba Birsen, üst mühendis Şerafetin, tüccardan Abdullah Kotar, okulumuz başöğretmeni Ali Kılıktan müteşekkil heyeti intihabiye seçilerek bu hazırlığa başlamıştır.

9000 nüfuslu olan kasabamızın kanunen 19 kadar belediye azası intihabi Mart içinde yapılacaktır.

Aksarayda petrol sıkıntısı kalmadı

Aksaray (Husus) — Aksarayda müteşekkil tüccarlarımızın gayretleriyle petrol çoğalmış ve işi eline almış olan belediye de gaz satışı serbest bırakarak 24 kuruş olan litre fiyatını da 22 kuruşa indirmiştir. Aksarayda şimdi gaz ve benzinin mebzul miktarda temini mümkündür.

«Son Posta» nun tefrikası: 39

İSKOÇYADA BİR DRAM

Yazan: Valentin Williams

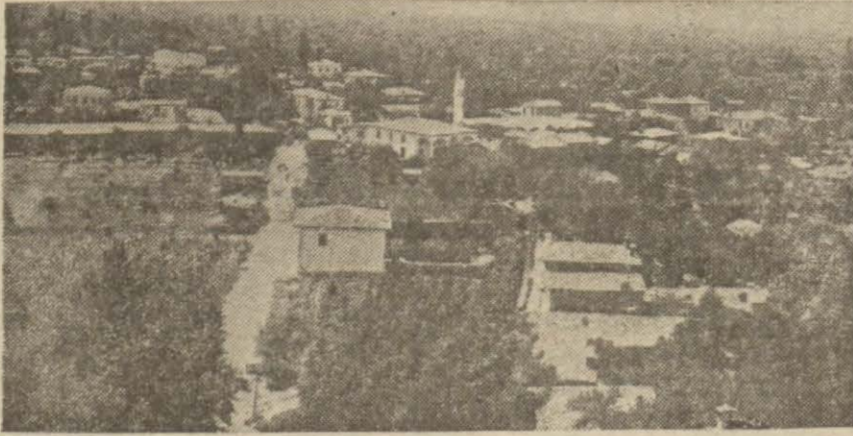
Torray, Berg'i bir kenara çekti ve onunla canlı bir mükalemeye girişti; öbürü onu dikkatle dinliyor ve Phyllis'in etrafında bulunanlardan gözlerini ayırmıyordu; sonra iri omuzlarını kaldırdı ve homurdandı:

— İstediyiniz gibi hareket ediniz, fakat bir hile yapmağa kalkışmayınız, yoksa...

Sato sahibi ona sırtını döndü ve af diler bir tavırla Miss Dean'e doğru yürüdü. Ona, kendisi için bu felâketin çok müthiş bir darbe indirildiğini, fakat vak'aları vazih bir surette isbat için chemmiyetli görüşlerini söyledi. Acaba genç kız cesedi nasıl gördüğünü ve bu işe girişmek için saat kaçta D'Arrenne

Sultanhisarda portakal bayramına hazırlık

Bayrama her müstahsil ve portakalcılıkla uğraşan her tacir mahsullerile iştirak ediyor ve bir sergi vücuda getiriliyor

Sultanhisarın umumî görünüşü

Sultanhisar (Husus) — Ege muntakasının portakal memleketi olan Sultanhisar kasabasında geçen sene 1 Martta tesid edilmek üzere bir «Portakal Bayramı» günü yapılmıştı: Malatyadaki «Meyya Bayramı», Amasyadaki «Elma Günüsü», Manisadaki «Üzüm Bayramı» gibi.

Bu teşebbüs, nahiyenin çalışkan müdürü Faz Tuncerin önderliğile yapılmış ve büyük rağbet görmüş, kazaca ve bilhassa vilayetece takdirle karşılanmıştır.

Bu yıl bayramın 9 Martta tesidi düşünülmüş ve karar altına alınmıştır.

Bayram gününün 9 Martta çevrimesindeki düşünce ciddi bir sebebeden ileri gelmiştir. Türkiye'nin cenub vilayetlerinde yetişen portakallar, Mart ipidasına kadar dayanır. Kış mevsiminde Mersin ve Adana muntakadaki portakal bahçeliklerinin yetiştirildiği meyvalar ekseriyetle tatlı Ege bölgesindekiler biraz ekşidir. Ege portakalları alelumum Mart ortalarında tatlılaşır. Ve başlıca hususiyeti, Hasırana kadar açacında kalabilmesi, bu müddet içinde de usresini ağaca idade etmeyip muhafaza etmesidir.

İşte bayramı on gün sonraya çevirmekle mahsulü daha tatlı ve daha usareli bulmak ve ziraatçilere tam zamanında portakal verebilmek imkânı elde edilmiş olacaktır.

Bayram için şimdiden yapılan hazırlıklardan bütün civar memlekeler haberdar edilmiş ve birçok yerlere resmi davetiyeler gönderilmiştir.

Bayramın tesidi için geçen yıl olduğu gibi bu sene de müstahsil ve tüccarlardan mürekkep faal komite teşekkül etmiş ve bir de eksper heyeti seçilmiştir.

Bayrama her müstahsil portakalcılıkla uğraşan her tacir, mahsullerile iştirak edecekler ve bir sergi vücuda getireceklerdir. Getirilecek olan mahsuller, eksper heyetinin takdir edeceği fiattan yüksek olmayacaktır.

O gün etraftan gelecek olan davetilerle alâkalıları isdihama ve müşkülâta maruz bırakılmayacak tedbirler daha şimdiden alınmış, her müstahsilin ve bütün tacirlerin birer misafir kabul etmeleri kararlaştırılmıştır. Bayrama Aydın Valisi Sabri Çitak ile Nazilli Kaymakamı Feyzi Akkor ve Aydın vilayetindeki bütün kaymakamlar iştirak edeceklerdir. Bazı Aydın meb'uslarının da geleceği temin edilmektedir.

Davetiyesiz ziyaretçiler de komiteye müraacaat ettikleri takdirde hüsnü kabul görecektir ve izaz edileceklerdir.

Bayramı müteakib, kasabaya dört

kilometre mesafede bulunan Miya harabelerini görmek isteyen ziyaretçilere komite tarafından birer hayvan tedarik edilecek ve bu harabelerin eteklerine kadar uzanan portakal bahçeleri gezdirilecektir.

Bayramın büyük bir alâka göreceğine şüphe edilmemektedir.

Adana lig maçları

Adana (Husus) — Cumartesi ve Pazar günleri stadyumda yapılan maçlarla bölgenin lig müsabakaları nihayete ermiş oldu.

Cumartesi günü Demirsport Seyhana 4-0, İdman Yurdu Torosa 5-3; Pazar günü Muallim Mektebi Seyhana 5-0, Malatya Mensucat İdman Yurduna 2-1, Demirsport Erkek lisesine 1-0, ve Millî Mensucat da Torosa 6-0 galib geldikten sonra kat'î netice anlaşmıştır.

Millî Mensucat takımı lig şampiyonu, Muallim Mektebi takımı lig ikincisi ve İdman Yurdu da üçüncüsü olmuştur.

Mersinin maarif, ziraat ve iktisadi vaziyeti

Mersinin ticaret evlerinden birkaçı

Adana (Husus) — Mersinde vilayetin maarif, sıhhat, ziraat, mail ve iktisadi faaliyetleri için bünyesine göre dolgun bir şekil arz etmektedir.

Bu yıl Mersin ve kazalarındaki ilk okullara 18184 talebe devam etmiştir. Ve Mersin, Silifke, Tarsus hastaneleri; 34090 vatanışı muayene ve tedavi eylemiştir.

İçelde arazi, bina ve yol vergileri tahsîlât nisbeti yüzde 82 yi bulmuş-

İzmirde

Pamuk mensucat şirketi ictimaî yardım için 26 bin lira verdi

İzmir (Husus) — Parti vilâyet idare heyeti reisi Mustafa Münir Birsel pamuk mensucat Türk Anonim şirketine ötedenberi memlekette hayır ve ictimal yardım meselelerine gösterdiği insanîyet duygusu ve şuuruna güvenerek bu müesseseye ile tekrar bir temas yapmış ve bu temas cidden bütün partilerin ve bütün İzmirli tacirlerin takdirle anacakları güzel ve kıymetli bir netice vermiştir.

Pamuk mensucat Türk Anonim şirketi, sosyal yardım mevzuu üzerinde her sene parti kanalından doğrudan doğruya hayır işlerine sarfedilmek üzere 4 bin liralık parça kumaş verirdi. Bu sene aynı hamiyeti göstermekle beraber, son temas neticesinde, Parti adına nakden 26 bin lira vermek gibi yüksek bir alâka ve hareketle bulunmuştur.

Para, parti emrindeki himaye heyeti hesabına girilerek doğrudan doğruya parti tarafından, fakir mekteplilere ve çocuklara, hasta işçilere ve onların yardımı muhtaç ailelerine tahsis olunacaktır.

Akhisar posta telgraf merkezinde değişmeler

Akhisar (Husus) — Şehirimiz posta telgraf merkezi şefi Abbas Günay, naklen Çatalca P. T. T. merkez şefliğine tayin edilmiş ve yerine Karadeniz Ereğlisi şefi Baki Akgün gelmiştir.

Bay Abbas on seneye yakın zaman danberi burada şef olarak kalmış, merkezde yaptığı yeniliklerle halka kendisini sevdirmişti.

Çocuk Esirgeme Kurumu Başkanı Nazillide

Nazilli (Husus) — Çocuk Esirgeme Kurumu Başkanı Kırklareli Meb'usu Doktor Fuad Umay, Kurumun Nazilli şubesine aid bazı işleri tetkik etmek üzere Ankaradan buraya gelmiş ve işini bitirerek dönmüştür.

Denizcilik: Amerikan ve Japon filolarını mukayese

(Baştarafı 2 nci sayfa)

muhriblere bugünün deniz mücadelelerinde torpil tatarlarını temizlemek, büyük gemileri denizaltı gemilerinin taarruzuna karşı korumak sun'ı sis yapmak, fazla miktardaki hücum teknelerini, düşman zırhlılarına taarruz etmek üzere rehberlemek gibi vazifeler verilmektedir.

Yapılmakta olan harbe ise en mühim vazife denizaltı gemilerine karşı zırhlı korumaktır. Çünkü İngiltereye karşı harbeden devletlerin başlıca hedefi İngiltere ticaret gemilerini batırmak suretile Britanya deniz yollarını kesmektir. Bu yüzden İngiltereye fazla miktarda muhrib lüzum olmaktadır. Bugünlerde İngiliz tezeahlarında en ziyade muhrib inşa edilmekte olduğu gibi Amerikadan da bu yolda yardım bekleyecekleri muhakkaktır. Nitekim Amerika ilk ağızda İngilizlere (50) muhrib vermişlerdir.

Su halde Amerika donanması (222) muhribinin hepsini Uzak - sarkta kullanamayacaktır. Esasen İngiltere ile Amerika deniz durumu arasında şu fark vardır:

İngiltere: Hariçten anavatanı beslemek zorundadır.

Amerika: Anavatanından harici beslemek zorundadır.

İngiltere: Düşman yakındadır.

Amerika: Düşman uzaktadır.

İngiltere: Düşmanı denizde za-yıftır.

Amerika: Düşmanı denizde kuvvetlidir.

Bu esaslı farklar Anglo-Sakson azminin küçük gemilerini garbda, büyük zırhlılarını da sarkta kullanmasını icab ettirir.

Denizaltılar

İki düşmanın denizaltı filoları kat'î neticeli bir muharebe yapı-

mazlar. Yani Japon denizaltı gemileri ile Amerika denizaltı gemileri çarpışacak değil. Bu gemiler, daha ziyade, ticaret gemisi ve zırhlıları batırmak için yapılmış teknelerdir. Bu bakımdan Amerika denizaltılarının adedece üstün olmaları bir mana ifade etmez. Ancak herhangi bir Japon - Amerika mücadelesinde tarafeyne düşecek deniz vazifesi çerçevesi içinde Amerika denizaltıları daha mühim vazifelerle karşılaşacaklardır.

Burada Japon denizaltılarının Amerikadan Singapur, Filipin, Avustralya vesair adalara gelen Amerika deniz yollarını kesmek vazifesi, Amerika denizaltılarında da Japonya adalarının haric ile alâkasını kesmek ödevi verilecektir. İşte bu hal Amerika denizaltılarının daha hayati işle meşgul olacaklarını göstermektedir.

Netice

Bu mukayesede Amerikanın donanma bakımından, Japonyanın da üsler bakımından kuvvetli olduğunu görüyoruz. Eski donanmanın herikâtında en mühim desteği teşkil ederler. Japonyanın bu bakımdan üstün bulunması Amerikanın donanma üstünlüğünü pek ziyade azaltacaktır. Fakat bu hal, Amerika - Japon mücadelesinde Japonların muhakkak surette galib geleceğini ifade etmez. Nihayet Japonya, Akdenizdeki İtalyanın bir eşidir. Sanayi itibarile denizlere pek ziyade muhtaç olan bu memleket iyi bir abluca ile aldedilebilir. Fakat bu abluca, Japonya civarında üsler tesis edilebildiği halde muvaffak olacaktır. Bu bakımdan Amerika donanması üslerindeki vazife. İngiltere filolarından ağır olmak lazımdır.

F. L.

RADYO

CUMARTESİ 1/3/1941

8: Saat ayarı, 8.03 Ajans haberleri, 8.18: Hafif müzik (Pl.), 9: Ev kadını, 13.30: Saat ayarı, 13.33 Türkçe plâklar, 13.50 Ajans haberleri, 14.05: Türkçe plâklar, 14.20: Riyaset-i-ümhur bandosu, 15: Operet parçaları (Pl.), 15.30: Müzik konseri, 18: Saat ayarı, 18.03: Radyo caz orkestrası, 18.40: Şarkılar, 19: Konuşma, 10.15: Halk türkülleri, 19.30: Saat ayarive ajans haberleri, 19.45: Radyo fasıl heyeti, 20.15: Radyo gazetesi, 20.45: Karışık şarkılar, 21.15: Konuşma, 21.30: Radyo salon orkestrası, 22.30: Saat ayarı, ajans haberleri, borsa, 22.50: Konuşma, 22.50: Müzik cazband (Pl.)

Ankara borsası

28/2/1941 açılış - kapanış fiatları

ÇEKİLİŞ		
Açılış ve kapanış		
Londra	1 Sterlin	5.24
New York	100 Dolar	132.20
Paris	100 Fr.	2.80
Cenevre	100 İsviç. Fr.	31.—
Atina	100 Drahmi	0.9975
Sofya	100 Leva	1.6225
Madrid	100 Peçeta	12.9375
Belgrad	100 Dinar	3.175
Yokohama	100 Yen	31.1375
Stokholm	100 İsviç. Fr.	31.005
Altın		23.55

Esham ve Tahvilât

Ergani	20.—
1938 % 5 İkramiyeli	19.75
Sivas - Erzurum 1	19.35
Sivas - Erzurum 7	19.58

de aynı yoldan gittim.

— Uzun galeriye geldiğiniz zaman hiç ayak sesi işittiniz mi?

Berg homurdandı: — Ben olup bittiğini bana tamen anlatılmıyacak mıydı? dedi.

Phyllis'i hafif bir titreme aldı: — Size söylediğim gibi, galeri tamamen karandı ve ben cep elektrikliğini kullanıyordum; Dwight, yattan çıkarken anıme ve bana birer cep feneri vermişti; satoda elektrikli tesisat olmadığını düşünmüştük. Vikontun beni galeride beklediğini sanıyordum, fakat onu orada göremedim, tâ en sona kadar gittim. Mazgallı odaya giden merdivene gelmişim ki bahsedilen kapının kapalı olduğunu gördüm, D'Arrenne henüz gelmemiş olduğunu tahmin ettim. Bir iki adım atmıştım ki, kapının aralığında bir ışık çizgisi gördüm, kapıya yaklaştığım zaman anahtarın da delikte bulunduğunu gördüm.

Berg sato sahibine döndü ve sordu: — Bu kapı daima kapalı mı olur?

Torray cevap verdi: — Hayır. Fakat çok kullanılmaz, anahtar daima üzerinde durur.

Berg, başile işaret ettikten sonra: — Devam ediniz, Miss Deandedi.

Genç kız sözlerine devam etti: — Kapıyı açtım. İlk gördüğüm şey, göminenin yanındaki masanın üzerinde yanmakta olan bir mum oldu. Vikontun daha önce buraya gelmiş olduğu hatırıma geldi, fakat onu görmemiş olduğum için bir kenara saklanmış olduğunu sandım. Zira benim, bu odadan korktuğumu biliyordu. Bu doğru idi. Orada teneffüs edilen hava pek garibdi ve sonra - Miss Dean'in sesi titredi - onun boylu boyunca döşeme üzerinde uzanmış olduğunu gördüm. Halka benimle alay ediyor, sanıyordum.

— Kalksanıza, diye bağırdım, bu latife doğru değil, bu oda benim sinirlendiriyor; buraya haval filân yok, odama gidiyorum yatacağımı dedim. Bu anda kamavı gördüm. Ah! Bu çok müthişti! Çok müthişti!

(Ardısı var)

yanında beş dakika kadar kalmışım.

Sonra Phyllis'e doğru dönerek sözlerine devam etti:

— Siz cesedi görür görmez mi benim odama geldiniz? diye sordu.

Genç kız: — Evet, diye cevap verdi.

Berg homurdandı: — Bu, bize, d'Arrenne'nin mazgallı odaya saat kaçta gittiğini öğretiyor, dedi. Bilardo salonunda bizden ayrıldığı zaman gece yarısından sonra saat bir idi ve birkaç dakika sonra onun odası önüne geldiğimiz zaman, kendisine bonsuvar demiştim. Onu bu son görüşüm oldu.

Torray, Phyllis'e dönerek sordu: — Hangi yolu takib ederek mazgallı odaya gittiniz ve oradan hangi yolları takib ederek döndünüz?

D'Arrenne bana, uzun galerinin nihayetinde bulunan ve bir tahtaperde üzerinde açılmış bulunan bir kapıdan bahsetmişti. Buradan gidilirse, holden ve büyük merdivenden giden yoldan daha çabuk oraya ulaşabileceğini ilâve etti. Ben

— Her halde ikiye çeyrek kadat olacak, idi. Ben mazgallı odanın önüne geldiğim zaman saat ikiye beş vardı, daha önce de, bu mesele yüzünden bayılmış olan Miss Dean'in

duymadan yanıma geliniz de havalere bonjur diyelim.

Berg bu pusulayı yükek sesle okudu ve onu şato sahibi ile Stepben'e tercüme etti. Verity, üstüdü, müellife çok benzediğini düşündü. Şato sahibi kâğıdı almak istedi, fakat Berg onu ses çıkarmadan katladı ve cebine koydu. Sonra, Phyllis'e doğru döndü ve sordu: — Bu kâğıdı ne zaman aldınız ve alırmaz odanızdan çıktınız mı?

Genç kız başını nefsi bir şekilde salladı: — Hayır, dedi. Hemen karar veremedim, uzun zaman oda kapısının arkasında durdum ve cesaretimi toparlamağa çalıştım. Çünkü satoyu çok sessiz ve korkunç buluyordum.

— Odadan çıkmağa karar verdiğiniz zaman saate baktınız mı?

— Hayır, bakmak hatırıma gelmedi.

Verity cevap verdi: — Her halde ikiye çeyrek kadat olacak, idi. Ben mazgallı odanın önüne geldiğim zaman saat ikiye beş vardı, daha önce de, bu mesele yüzünden bayılmış olan Miss Dean'in

30 Sene evvel

Tobruk - Derne - Bingazi

İtalyan donanmasının
Preveze baskını

Yazan: Emekli General H. Emir Erkilet

— 32 —

İtalyan donanmasının
Preveze baskını

İtalyanın Adriyatik sahillerinden Trablusa yapılacak sevkîyatın akacağı Otrant boğazının genişliği ancak 60-65 Km. kadar olduğu ve bu boğazın şark sahilleri Türkiye'nin elinde bulunduğu için, İtalyan deniz dairesi, harbin ilânından evvel, Otrant boğazının İtalyan sahillerinin müdafasını temin maksadıyla mahdud bir sahil seferberliğine teşebbüs etmişti.

Bundan başka İtalyanlar, Arta körfezinin methaline hâkim olan Türkiye'nin Preveze limanından ciddi şüphede bulunuyor ve Osmanlı donanmasının burada İtalyanlara bir pusu kurmasından endişe ediyorlardı. Preveze, evvelce Venedikliler tarafından tahkim edilmiş eski bir şehirdi. Fakat buradaki tahkimat, 1897 de Yunan filosu burasını bombardıman ettiği zaman, harap olmuştu. Osmanlı hükûmeti Preveze limanında hiç bir kıymeti olmayan eski bir karakol gemisi bulunduru-yordu.

1911 Eylül ayında İstanbul'dan buraya birkaç torpidobattan mürekkep bir filotilla gönderilmişti. İtalyanlar bunu, kendileri için Be-ruttaki Osmanlı filosundan daha tehlikeli addedmişlerdi. Onun için Osmanlı filosunun büyük kısmına karşı gösterdikleri müsamahayı bu küçük filo hakkında tatbik edemeyeceklerdi. Nitekim Türkiye ile İtalya arasında ilk muhasamaya bu filo sebebiyle ilk top Preveze önlerinde patlamıştı.

Bizim Preveze filâtillâmız hakkında İtalyan bahriye nezaretinin yazdığı resmî raporda şöyle denil-yordu:

"Müttekaddim günlerde bahriye nezaretine gelen malûmatın anlaşıl-maktadır ki, Türk torpidobotları, İtalyan ticaret gemilerini zapt ve müsadere, açık şehirlerimizi taciz ve muhtemelen nakliyatımızı işkâl etmek maksadıyla Adriyatik denizinde dolanmak için Preveze'de toplan-maktadırlar."

Bunun üzerine, icab eden tertib ve tedbirlerin alınması için bahriye nezaretinden, torpidobot filoları müfettişi Duc des Abruzzes'e talimat verilmişti. Bunun neticesinde de Preveze muharebesi vukubulmuştu.

Filhakika 29 Eylül öğleden sonra saat 15 de, iki torpidobotumuz, keşif ve emniyet maksadıyla Preveze'den hareket etmişlerdi. Bunlar, sulh içinde, birî diğerinin arkasından ilerliyorlardı. Dışarı çıkınca, iki İtalyan filonun kendilerini doğru dümen kırıkların gördüler. Bizim torpidobotları İtalyan filonun, protokol mucibince selâmlamağa hazırlandılar. Fakat karşı taraftan top ateşi yediler. Hayret içinde kalan bizinkiler bir an tereddüden sonra topa topla mukabele ettiler; ancak aradaki kuvvet farkı okadar büyük idi ki, bizinkiler derhal batmadan, harbe devam edemediler. Bu sebeble geri döndüler. En ilerideki Osmanlı torpidobotu, simale doğru kaçmağa teşebbüs etmiş ve top ateşi teatisinden sonra içinde yangın zühur ettiğinden sahile doğru giderek kuma oturmıştı.

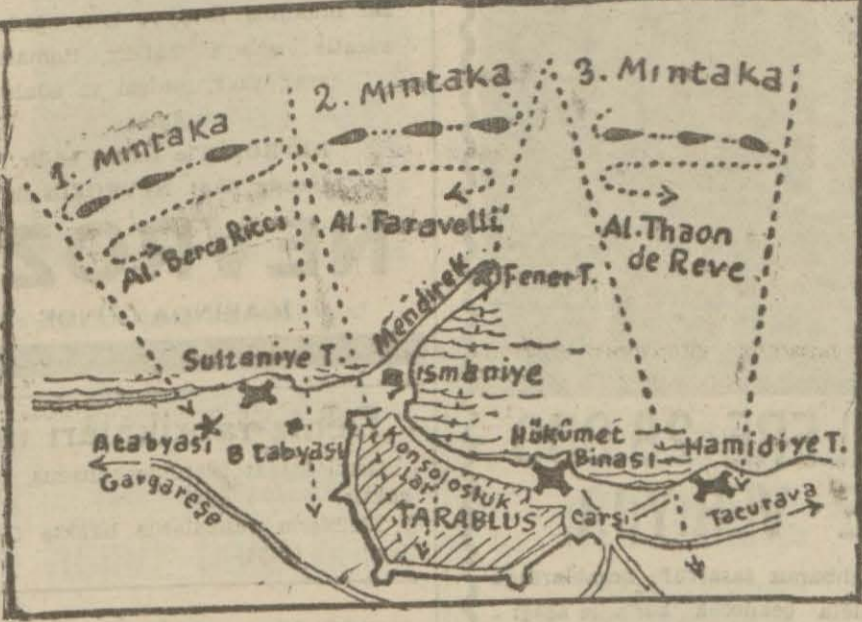
İki destroyer tarafından taarruza uğrayan ikinci Osmanlı torpidobotu ise hiç bir ziyana uğramadan tekrar Prevezeye dönmüş ve limana gire-bilmisti.

İtalyanlar bu vak'ayı resmen söyle anlatırlar:

"Santo - Maria - Leuca 29 Eylül gece - Bu sabah Preveze önüne geldik ve bir taarrud ve keşif hizmeti tesis ettik. Saat 15 te filo komutanları, iki Türk torpidobotunun birbirini takiben Prevezeden ayrılmakta olduklarını telsiz telgrafla bildirdiler. Bir filo bunlardan birincisini takibe koyuldu. Simale doğru kaçmağa teşebbüs eden bu torpidobot, bir top ateşi teatisinden sonra sahile doğru giderek orada alevler içinde karaya oturdu. Bu torpidobot istifade edilemez bir hale gelmişti."

İki destroyerimiz taarruzuna hedef olan ikinci torpidobot ise dera-kab ve hiç bir hasara uğramaksızın tekrar Prevezeye girebildi.

Komutanları bu faaliyet ve muvaffakiyetlerinden dolayı telgrafla

Trablus şehrinin bombardıman planı

İtalyan amiral Aubry

tebrik ettim. Louis de Savoie (1)». İtalyanların, sulh halinde seyreden iki torpidobotumuza karşı, hisli bir pusu taarruzundan ibaret olan Preveze deniz muharebesi işte bundan ibaretti. Fakat bu vak'a, harbi fiilen ilân etmek ve harbin ilk hadisesi olmak itibarile ehemmiyetli idi. Bundan başka, küçük Preveze deniz muharebesi, İtalyada diğer çibetten bir ehemmiyeti daha vardı ki, o da vak'a hanedan isimlerinin karışması idi.

Gomenizza, Derne ve Tobruk vak'aları

30 Eylülde iki İtalyan muhribi, Korfu adasının karşısındaki Yanya vilâyeti sahillerinde Gomenicada bir Türk torpidobotunu batırılmışlar

(1) İ Revolün kitabından.

H. E. Erkilet

Yeni yıl bütçesi 304.971.662 lira

(Baştarafı 1 inci sayfa) sab edilmiş ve fevkalâde ahval zail olduğu zaman adı bütçe yekûnunun normal varidatımıza karşılanabilecektir. Şimdiki 83 milyon liraya baliğ olan fevkalâde tahsisat kısmen mevcud menabi ile, kısmen de son senelerde büyük bir rağbete mazhar olduğumuz memnuniyetle gördüğümüz dahi-lik istikrah tahvilleri ihracı ve buna müvâfık muhtelif tasarruflara plâman bulmağa matuf kolaylıklar gös-terilmesi suretinde karşılanacaktır.

Sulhün korunmasında, emniyet ve istiklâlimizin muhafaza ve müdafaa-sındaki kıymet ve ehemmiyeti takdir eden halkımızın, bu yolda aldığımız ve her zamanki gibi ictisadi bünyemiz icablarına uygun olmasını azami derecede gözönünde bulundurduğumuz yeni tedbirlerin muvaffakiyetle tatbiki için kendisine tevccüh eden vecibeleri seve seve ifa edeceklerinden eminim.

Zam yapılması teklif edilen daireler Ankara, 28 (Hususî) — Hükümet 1941 bütçe profesini bu akşam Meclise takdim etmiştir. 1941 masraf bütçesi profesine, 1940 bütçesine nispetle aşağıda bildirdiğim dairelere şu zamların yapılması teklif edilmiştir:

Maliye Vekâletine 2 milyon, Dânyu, nu Umumiyye 13 milyon, Sıhhat Ve-kâletine 3 milyon 700 bin, Maarife bir buçuk milyon, Nafiaya 9 milyon 700 bin, İktisada 2 milyon, Ziraat Vekâletine 400 bin lira.

Afrikada harekât

(Baştarafı 1 inci sayfa)

ni takviyeye muvaffak olmuşlardır. İtalyan Somalisinde, kitaatımızden harekâtı muvaffakiyetle devam etmektedir.

Habesistanda

Habesistanda, İtalyanlar, Habes vatanperverlerinin cüretkârane harekâtı üzerine, Adis-Ababanın batı şimalinde kâin Gojjam vilâyetindeki askerî mevzileri birbiri ardınca tahliyyeye mecbur kalmaktadırlar.

Trablusa akın

Kahire, 28 (A.A.) — Pazartesi gecesi Trablusgarb şehri üzerinde yapılan bir keşif uçuşu esnasında şehrin elektrik santrallerinden birine aid bütün binaların tahrib edilmiş olduğu görülmüştür.

Bombardımanlar

Kahire, 28 (A.A.) — İngiliz hava kuvvetleri karargâhının tebliği: İngiliz bombardıman tayyareleri Kerenin cenubundaki düşman mevzilerini bombardıman etmiş, çok büyük hasarat vukua getirmişlerdir. Kitaat arasında birçok ölü ve yaralı vardır.

Keren - Asmara demiryolu da bombardıman edilmiştir. Bu demiryolu Kerendeki İtalyan kuvvetlerine Asmaradan takviye küt'aları ve malzeme nakledebilecek başlıca yoldur. Habesistanda Dessiede mühim bir nakliye parkına ve bir tamir atölyesine şiddetli bir akın yapılmıştır.

3000 esir

Kahire, 28 (A.A.) — Juba nehri bölgesinde harekâtta bulunan cenub Afrikası küt'aları şimdikiye kadar 3000 esir almışlardır.

İngilizler yeniden taarruza hazırlanıyorlar

Kahire, 28 (A.A.) — Royter: Bingazi seferinden sonra istirahat etmiş olan İngiliz ordusu, bugün, yeniden taarruza başlamağı sabırsızlıkla bekliyor. İngiliz deniz ve hava kuvvetleri, büyük bir teyakuzla, Akdenizde karakol vazifesini görürken, İngiliz küt'aları da Almanların yapabileceği her meydan okuyuşunu kabul etmeğe ve buna mukabelede bulunmağa hazırdir.

Yerliler Almanlara karşı

Buna intizaren, Libya'da ileri İngiliz küt'alarına karşı faaliyette bulunan birçok Alman pi'ne bombardıman tayyaresi düşürülmüştür. Diğer taraftan, Alman tayyareleri, yalnız İngiliz avcı tayyarelerinin değil, fakat aynı zamanda muhakkak onlara, gelmiş güzel mitalyöz ateşine tuttıkları Libya kabilelerinin de hücumlarına karşı koymak mecburiyetindedirler. Son günlerde parasitle alıyan iki Alman pilotu, İngilizlerin yetişip ken-dilerine yardım etmesinden evvel Arablar tarafından öldürülmüştür.

Alman ordusu

Bir askerî sözcü, Reuter'e şu beyanatta bulunmuşdur: Alman küt'alarının, Alman radyo-sunun iddia ettiği gibi, Libya'da faaliyette bulunduğuna dair hiçbir delil yoktur. Alman olduğu sanılan bir müfrezeye, Ageila'nın garbında hü-cum edilmiş ve dağıtılmıştır. Bu müf-reze, herhalde bir keşif kolu idi. Ordunun kuvayı kâilyesi, muvaffak su-rette, garbi Libya'da bulunmakta-dır.

İtalyanlara göre

Roma 28 (A.A.) — Stefani ajansı-nun diplomatik muhabiri yazıyor:

Afrika harbi yeni bir safhaya gir-miştir. İngiliz gayretleri kazanılan muvaffakiyetlere rağmen tabiiye ve sev-kuleyş sahalarında müsbet netice-lere varmamıştır. Siyasî sahada Londra ve Vasingtona ümidler vermiş olan büyük taarruz tamamen akim kalmıştır. İngilizler 2 ay gayretten sonra hâlâ İtalyan mukavemeti karşısında bulunuyorlar. Bu mukavemet İngiliz kuvvetlerini yıpratmıştır. İtalyan milletin maneviyatı mükem-meldir. Afrikada Alman hava kuvvetleri harekâtın seyri üzerinde mües-sir olmaktadır. Libya cephesinde Alman zirhli müfrezelerinin mevcudiyeti Akdenizdeki muhayyel hâkimiyete dair olan İngiliz tafratufuşuğuna tekzih etmektedir.

Diğer cepheleerde

Arnavudluk cephesinde mükerrer İngiliz - Yunan taarruzları son onbeş gün zarfında gittikçe artan bir İtalyan mukavemetle karşılaşmaktadır. Diğer taraftan Mihver doğu bölge-sinde müteyakkız bulunmaktadır. Ve İngiltereye pek çok büyük hareket serbestisi imkânı veriyecektir. Atlas ve Şimal denizi cepheleerine pek yakın olan ilkbaharın tehlikesi çıkmaktadır.

Zayı - Şahısma aid olan nüfus cüzdanım ile Harbi Umumide Umum Limanlar Kumandanlığından aldığım 182 sayılı mayna tecil vesikamı kazaan zayı eyledim. Yenisini alacağundan eskisinin hükmü olmadığı ilân olunur.

İnebotu kazasının Abana nahiyesi Er-renye kayriesinden Hacı Tonba oğullarından Mehmed oğlu Ahmed

B. Eden Ankara Halkevinde

İngiltere Genel Kurmay Reisi Sir Con Dill suarede Sovyet ataşemiliteri ile görüşüyor

Muhterem misafirimiz İran ve Afgan elçileriyle bir müsahabe esnasında

(Baştarafı 1 inci sayfa)

John Dill ile refakatlerinde bulunmakta olan Yakınşark İngiliz kuvvetleri başkumandanlığı kurmay başkanı general Arthur Smith, tuğ-general Mallaby, hava vismaresal Elmhurst ile maiyetleri, bugün saat 19 da hususî trenle şehrimizden ayrılmışlardır. Dost ve müttelik devlet Hariciye Nazırı ile Genel Kurmay başkanı general Hariciye Vekili Şükrü Saracoğlu, Genel Kurmay 2 nci Başkanı Orgeneral Asım Gündüz, Vekiller, Hariciye Vekâleti Umumi Kâtibi Numan Menemencioğlu, Genel Kurmay, Milli Müdafaa, Hariciye Vekâletleri erkâm, Ankara Vali ve Belediye Reisi Muavinleri, Ankara garnizon komutanı Hüsnü Kalkış, büyük elçilerle elçiler, İngiliz büyük elçilgi ileri gelenleri ve bu elçilikler kara, deniz ve hava müsteşarları, Ankara Merkez Komutanı ve Emniyet Müdürü tarafından uğurlanmıştı.

Muhterem misafiri Reiscümhur adına Riyaseticümhur basyaveri Celâl Üner selâmlamıştır.

Türk - İngiliz bayraklarile süslenmiş bulunan garda başta Riyaseticümhur bandosu olduğu halde bir küt'a asker ihtiram resmini ifa eylemek üzere yer almış bulunuyordu.

İhtiram küt'asının teftişi

İngiliz Hariciye Nazırı ile impara-torluk genel kurmay başkanı trenle-rine binmek üzere gara girdikleri zamanda ihtiram küt'asını teftiş eylemiş ve erlerimizi emerhaba askere diye selâmlamışlardır. Asker sağ olsu diye mukabelede bulunmuş ve garin peronlarını dolduran binlerce halk en içten tezahürlerle ve «Yaşa, varolsun» nidaları ile kendilerine karşı duyulan sevgiyi ifade eylemişlerdir. Halkın bu tezahüratı bilhassa trenin hareketi esnasında son haddine varmış, dost ve müttelik devlet mümessilleri bu samimi hava içinde şehrimizden ayrılmışlardır.

Halkevinde

Misafirlerimiz bugün şehrimizden ayrılmadan önce de Halkevine gide-rek Evi gezmişler ve burada mekteb talebelerine verilmekte olan temsilde hazir bulunarak müll oyunlar sey-reylemişlerdir. Talebeler müttelik devlet mümessillerini aralarında gör-mekle duydukları sevinç, kendilerini sık sık alkışlamak suretile izhar eylemişlerdir.

Ankara, 28 (Hususî) — Muhterem misafirlerimiz, hareketlerinden evvel, bugün şereflerine Halkevinde tertib edilen müsamerede bulunmuşlardır.

Misafirler Reiscümhur locasından müsamereli seyretmişlerdir. Hariciye ve Maarif Vekilleri misafirlerimize refakat etmişlerdir.

Sovyet gazetesinin mütelessi

Moskova, 28 (A.A.) — Royter: Kızıldorunun organı olan «Krasnaya Svesda» gazetesini halen dünya dikkat ve alakasının B. Edenin Ankara ziyaretine çevrildiğini yazmaktadır.

Hergün

(Baştarafı 2 nci sayfa)

minim ki, türkçe, sırf benim usulümle hareket eden yazı adamlarının gayretleri sayesinde nihayet kütle-nin her işini gören bir dil olacaktır. Nitekim, otuz seneyi geçen bir zaman zarfında mütemadiyen kullandığım türkçe, bugünkü sade haline geldiyse, sırf bu usul sayesinde elde edilmiş bir sadeliktir. Ben önceye kadar bu dili kütleyle doğru götürmeğe ve Türk münevverinin Türkün münevveri olmasına çalışacağım. Eğer herkes te benim gibi yaparsa, her şey yoluna girer.

B. Edenin beyanati

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

etmiş ve kendileri ile uzun müddet görüşmüştür. Bu görüşmeler esnasında Eden şu beyanatta bulunmuş-tur:

Her sınıf halk tabakası tarafından bana karşı gösterilmiş olan hararetili kabalukun son derece mütehasis oldum. Gerek Adanada, gerek yolda ve gerek Ankarada bana yapılan tezahürattan daha dostane bir şey tasavvur olunamaz. Ben, bütün bu tezahürlerin Türk milleti tarafından Britanya milletine karşı duyulan hisleri tamamiyle ifade ettiğine eminim. Bu samimi nümayişlere karşı gerek benim ve gerek General Dill'in içten gelen minnettarlıklarımıza tercüman olursanız bilhassa müteşekkür kah-rım.

Yeni Türkiye'den görebildiğim şeyler bende pek derin intibalar bırakmıştır.

Bir milletin bugünkü şartlar içinde bu kadar büyük bir fedakârlıkla istikbalini kurmağa çalıştığını görmek hakiki bir ilham eseridir.

Reiscümhurla, Başvekil ve diğer Vekillerle olan konuşmalarımızdan ve halk ile yaptığımız temaslardan gayet hararetili hatıralar götüreceğim.

Türkiyeye ilk defa 1921 senesinde gelmişim. Aradan geçen bu kadar kısa bir müddet zarfında başa-rılan muazzam terakkiler beni hayrette bırakmıştır.

Sözlerimi bitirmeden evvel sizlere ve gazetelerimize, memleketime olan bütün yardım ve muhabbetinizden dolayı bilhassa teşekkür etmek isterim.

Bu akşam yapılacak boks maçları

Galatasaray boks şubesi tarafından hazırlanan Galatasaray, Deniz Lisesi boksörleri arasındaki karşılaşma bu akşam saat 20.30 da Galatasaray klübü salonunda yapılacaktır.

Askerî vaziyet

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Bu haberler, eğer bir propagan- da eseri değil de İtalyaya, hakikaten Alman kara kuvvetleri gelmiş ise bunların hedefi, evvelce de izah ettiğimiz gibi, yalnız Afrika olabilir; çünkü Almanların İtalyadan Arnavudluğa geçerek Elenlerle karşılaşmaları asla varid değildir. Böyle bir hareket tarzı, şimdiki halde zarurî olmadıkça başka, Almanların ne kendisi ve ne de müttefiklerinin askeri ve umumi menfaatlerine ve ne de evkulceyşlerine asla uygun da değildir.

Eğer Almanlar, Elenleri İtalya ile bir sulha mecbur etmek ve aynı zamanda Balkanların mümkün olduğu kadar cenublarına inerek doğu Akdeniz havzasına kabul olduğu kadar yaklaşmak karar ve azminde iseler, bunu ancak Bulgaristan ve Yugoslavyadan, tav'an, geçmek suretile yapmak isterler.

O halde İtalyaya, büyük ölçüde Alman kara kuvvetlerinin geldiği eğer, mahsus uydurulmuş ve işan edilmiş bir propagan da haberi olmayıp ta bir hakikat ise, bu kuvvetlerin peyderpey Trablusa gectiklerini ve geçenlerde, yerlilerin Cidabıya dedikleri ve haritaların Agedabia olarak yazdıkları, Bingazinin 150 Km. cenubundaki bir mevkiin daha cenublarında görünen motörlü ve zirhlı Alman keşif unsurlarının bunların en ilerideki uçlarından ibaret olduğunu kabul etmek gerekir.

Almanların Afrika'ya ordu göndermekte herhangi bir menfaat ve hedefleri var mıdır? Bu meseleyi tetkik ederek bir hükme varmadan evvel bununla alakalı olan diğer bir noktayı aydınlatmak iktiza eder. Bu nokta Almanların kuvvetlerini inkisama uğratarak dağıtmak isteyip istemeyecekleri keyfiyetidir.

Şüphe yok ki Almanya bilhassa hava kuvvetlerini dağıtmak istemez. Çünkü ancak bunlar sayesinde Büyük Britanya üzerinde kat'i tesir icrasına teşebbüs edebilir. Fakat Almanların, bu mülahaza hilafına, cenubi İtalya hava filolarına büyük ölçüde hava kuvvetleri getirdiklerini görüyoruz. Bunları bir Alman ordusu takib etmediği takdirde ise, Alman uçak filolarının orta ve doğu Akdenizdeki faaliyetlerinin boşa gideceği de aşikârdır.

Bundan başka Alman kara orduları o kadar ziyade Afrika'ya malikler ki bunlardan Afrika için 10:15 tümen tefrik olunması halinde Almanyanın ne garb, ne şark ve ne de gimaldeki tahşidatında en ufak bir eksiklik kendini göstermeyecektir. Buna mukabil, bir kaç motörlü ve zirhlı olacak olan 10:15 Alman tümenleri beraber bir miktar İtalyan tümenlerinden mürekkep bir Mihver ordusu Afrika'da çok kuvvetli bir kuvvettir.

10:15 Alman tümeninin İtalyadan Trablusa geçmesi ve sonra da bunların mütemadi surette ikmalî çok büyük ve çetin bir işi; fakat, şu vaziyette başarılabilir bir şey değildir. Bizertenin ele geçmesi halinde, elbette ki, Almanyanın Afrika'ya kuvvet gecirmek için fevkalade kolaylaşacaktır; fakat bunun bir emri vaki olmamasına rağmen kara sularını takib suretile İtalyadan Afrika'ya vapurlarla ve bahusus nakil uçaklarıyla asker geçirmek muhal değildir.

Bunun için de, cenubi İtalya üzerindeki Alman uçaklarının gerek Malta üzerinde ve gerek orta Akdenizde fevkalade faaliyetler sarf ettiklerini görmekteyiz. Çünkü, Afrika'ya nakliyat yapabilmek için Malta'daki İngiliz hava kuvvetlerini susturmak ve sindirmek birinci şarttır. Afrika'ya geçildiği farz ve kabul olunan bir Alman ordusunun hedefi şüphe yok ki, sadece Trablustaki İtalyan kuvvetlerini takviye ederek burasının müdafasını temin etmek olmayacaktır. Bu ordu için, kuvvet ve terkihi nisbetinde, hem şarka ve hem de garba doğru ehemmiyetli askeri hedefler mevcut olduğu gibi

Maliye Vekâletinden:

Dantelsiz bir kuruşlukların tedavülden kaldırılması hakkında ilân

Dantelsiz bir kuruşlukların yerine dantelli bir kuruşluklar darb ve piyasaya kâfi miktarda çıkarılmış olduğundan dantelsiz bir kuruşlukların 31/Mart/941 tarihinden sonra tedavülden kaldırılması kararlaşmıştır. Dantelsiz bir kuruşluklar 1/Nisan/941 tarihinden itibaren artık tedavül etmeyecek ve bu tarihten itibaren ancak bir sene müddetle yalnız mal - sandıklarında Cumhuriyet Merkez Bankası şubelerince ve Cumhuriyet Merkez Bankası şubesi bulunmayan yerlerde Ziraat Bankası şubelerince kabul edilebilecektir.

Elinde dantelsiz bir kuruşluk bulunanların bunları malsandıklarında Cumhuriyet Merkez ve Ziraat Bankaları şubelerinde tebdül ettirmeleri ilân olunur.

«9035» «12523»

Hayriye Lisesi Müdürlüğünden:

Üçüncü taksit 1 Martta başlayacağından Martın onuncu gününe kadar taksitlerini vezneye yatırmayan talebinin mekteble alakası kesileceği ilân olunur.

KÜÇÜK POLİS HABERLERİ

Kibrit fabrikasında bir kaza
Büyükdere kibrit fabrikasında çalışan Ahmed dün fabrikada işle meşgul olurken, elini makinaya kapmış, parmakları kesmiştir.

Yaralı amele tedavi edilmek üzere Beyoğlu hastanesine kaldırılmış, kaza etrafında tahkikata başlanmıştır.

İki yangın başlangıcı
Şişli'de, Halâskârgazi caddesinde 220 numaralı Şişlipalas apartmanının korifer daresinden dün yangın çıkmışsa da itfaiyenin vaktinde müdahalesi söndürülmüştür.

Eyübe Defterdar caddesinde 40 numaralı Zeynebe aid ahşab evin üst katından da yangın çıkmış, itfaiye tarafından büyümeden bastırılmıştır.

Her iki yangının ne suretle çıktığı zabıtaca araştırılmaktadır.

Otobüs altında kaldı

Boğazkesende, Kadılar yoluca Yağcı sokağında 42 numaralı evde oturan Mehmed, dün köprüden geçerken, şoför Recebin idaresindeki 4159 numaralı Edirnekapi - Çiğangir otobüsünün sadmesine uğramıştır.

Bu çarpma neticesinde, başından yaralanan Mehmed tedavi altına alınmış, kazaya sebep olan şoför yakalanarak hakkında takibata başlanmıştır.

Kurşun boruları çalmış

Koço isminde bir açığız Beyoğlunda Niko'nun dükkânına giderek: «— Müsaade ederseniz, yüz numara gireceğim.»

Demistir. Dükkânın helâsına girmiş, fakat giderken kurşun boruları da söküp, beraber götürmüştür. Bilâhare yakalanan maznun dün adliyeye veriler. Sulthanahmed birinci sulh ceza hâkiminin kararile terkiif edilmiştir.

Küçük haberler

● Bir müddettenberi Ankarada bulunmakta olan Vali muavini Ahmed Kimik dün şehrimize dönmüştür.

● Belediye imar müdürlüğü, Dolmabahçeden Maçkaya ve Taşkıslaya giden yolları parke olarak inşa etmeye karar vermiştir. Bu yollar, 941 yılı yol inşaat programı içine alınmıştır.

● Dün Vilyette Vali muavini Ahmed Kimiğin riyasetinde, Emniyet altıncı şube müdürü ve şoförler cemiyeti reisinin iştirakile bir toplantı yapılmış, artan otomobil lâstiklerinin tevzii işi görülmüştür. Şimdiye kadar yapılan tevzilat neticesinde artan 350 lâstik bugünden itibaren ihtiyacı olan şoförlere dağıtılacaktır.

● Şehrimizdeki okullarda talebele re mutad tifo aşısı yapılmasına başlanmıştır.

Son günlerde, şehrimizde fazlaca tifo vak'aları görüldüğü hakkındaki haberler alâkadarlarca tezkib olunmuştur. Son bir ay içinde şehrimizde yalnız iki tifo vak'ası görülmüştür.

ZET

En iktisadlı Havagazi ocuğu

Afrika'da alelûmum müstemleke gayeleri de vardır. Yaklaşan yazın neticesi şimdiden bittabi kestirilemeyecek olan bu teşebbüslerle ve hareketlere mâni teşkil edilebileceğini de zannetmiyorum. Çünkü yazdan evvel uzun boyulu harekâta müsaid aylar vardır. Bu sebeplerle Almanların Afrika'ya bir ordu göndermiş olmaları gayri varid değildir.

H. E. Zeki

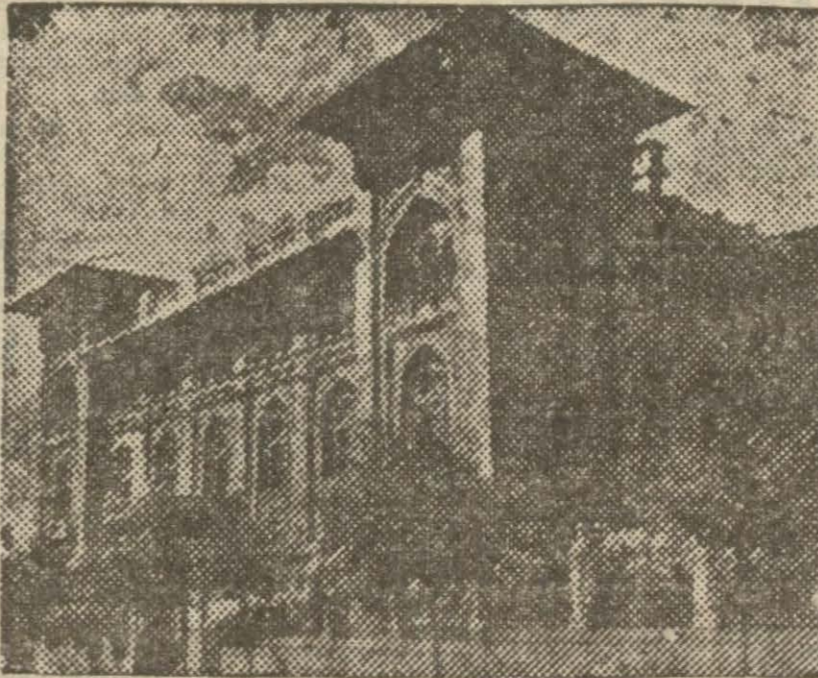
Türkiye Cumhuriyeti ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi: 265

Ziral ve ticarî her nevi banka muameleleri

PARA BİRİKTİRENLERE 28.800 LİRA İKRAMIYE VERİYOR

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında enaz 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır.

4 Adet 1,000 Liralık	4,000 Lira
4 " 500 "	2,000 "
4 " 250 "	1,000 "
40 " 100 "	4,000 "
100 " 50 "	5,000 "
120 " 40 "	4,800 "
160 " 20 "	3,200 "

Dikkat: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmişlerse ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlası verilecektir. Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birincikânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

Başvekâlet Matbuat Umum Müdürlüğünden:

Matbuat Umum Müdürlüğü için İran, Sırp-Hırvat, Elen dillerinde iki tarafı tercüme ve konuşmaya çok iyi vakif imtihanla üç mütercim spiker alınacaktır.

200 lira ücretli olan bu vazifeye tâlib bulunanların bir istida ile aşağıda yazılı vesaik 7 Mart 1941 Cuma gününe kadar Ankarada Matbuat Umum Müdürlüğüne göndermeleri ve müracaat edenler arasında matlûb evsafı haiz görülenlere imtihanlarının icrası için ayrıca tebliğat yapılacağı ilân olunur.

1. Nüfus tezkeresi sureti,
2. Hal tercümesi,
3. Tahsil vesaik veya suretleri,
4. Askerlik vaziyeti,
5. Memurin kanununun 5 inci maddesinde yazılı sair vesaik;
6. İki adet vesika fotoğrafı. (1358)

Adana Katlı İplik Fabrikasından:

Mamulâtımız Katlı İplikleri

Aşağıdaki Fiatlara sattığımızı ilân ederiz:

No. 12/2 ve 12/3 Beher Paketi :	575 kuruş
» 20/2 (Grizat) » » :	755 »
» 20/2 (Beyaz) » » :	705 »

Mezkûr katlar fabrikamızda teslim, yüzde yüz peşindir.

Devlet Demiryolları İşletme U. M. den:

Muhammen bedeli 53500 elî üç bin beşyüz lira olan muhtelif elektrik li saatler ve teferuatı 15/4/1941 Salı günü saat 15.30 da kapalı zarf ulü ile Ankarada İdare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin (3925) liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikalari ve ve tekliflerini aynı gün saat 14.30 a kadar Komisyon Resliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler (268) kuruşa Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde satıl, maktadır. (1507)

Devlet Orman İşletmesi Çoruh Revir Amirliğinden:

İhalesinin 25/2/941 tarihinde yapılacağı Cumhuriyet, Son Posta, Ulus gazetelerinin 8, 11, 14, 17 Şubat 941 tarihli nüshalarında meşrulanan 1007 metre mikâb 288 desimetre mikâba muadil 2892 adet kabuklu kızıl ağaç tomruğuna mezkûr günde talib zuhur etmediğinden eksiltme on gün uzatılmıştır. Artımanın 7/3/941 Cuma günü saat 14 de Borçka işletme bölgesinde yapılacağı ilân olunur. (1508)

İstanbul Fiat Mürakabe Komisyonundan:

53 No. lu ilân:

Tıp ekmeçlik %15 çavdarlı unun 72 kiloluk beher çuvalının fiatı bameda 972 kuruş olarak tesbit edildiği ilân olunur. (1579)

İSTANBUL BELEDİYESİNDEN:

Fiat Mürakabe Komisyonunun tesbit ettiği bir çuval un fiatına göre 1/3/941 sabahından itibaren tek tıp ekmeçin kilosunu on üç kuruş on para olduğu ilân olunur.

NEVROZİN

Bütün Ağrıların Panzehiridir
Beyhude İstirap çekmeyiniz!
BİR TEK KAŞE

Nevrozin

Bu muannid BAŞ ve DİŞ ağrılarını süratle izaleye kâfidir. Romatizma evca, sinir, mafsal ve adale ıstırapları

NEVROZİN'le tedavi edilir.

— Müessir ilâç: NEVROZİN'dir —

NEVROZİN Tercih Ediniz.

İCABINDA GÜNDE «3» KAŞE ALINABİLİR.

Deniz fabrikaları umum müdürlüğünden

Gemi inşaat işlerinde çalışmış, resimden anlar imtihanla işçi alınacaktır. Taliblerin vesikalari birlikte Gölcük deniz fabrikalarına müracaat lari. (1434)

PARLAK ve SAĞLAM DİŞLERE MALİK OLMAK İSTERSENİZ
MUHAKKAK

DENTOL

DİŞ MACUNUNU KULLANINIZ

Dişleri ve dişetlerini muhafaza eder.

Her yerde DENTOL diş macununu arayınız.

Kuleli Askerî Lisesi Müdürlüğünden:

Kuleli Askerî Lisesine girmeye istekli olub da taşralarda sibelere, İstanbulda da doğruca mektebe müracaat etmiş olanlardan sınıfları da döneçli olamayan bütün girmiş şartlarını haiz bulunan ve aynı zamanda giriş evrakını tekemmül ettirmiş olan isteklerin imtihanları yapılmak üzere 7/Mart/941 Cuma günü saat 9 da Kuleli Lisesinde bulunmaları ve bu tarihte mektebe bulunmayanların haklarını kaybedecekleri ilân olunur. (1443)

T. İş Bankası
1941 Küçük
Tasarruf Hesapları
İKRAMIYE
PLÂNI

1941 İKRAMIYELERİ

1 adet 2000 liralık	— 2000.—	lira
3 » 1000 »	— 3000.—	»
2 » 750 »	— 1500.—	»
4 » 500 »	— 2000.—	»
8 » 250 »	— 2000.—	»
35 » 100 »	— 3500.—	»
80 » 50 »	— 4000.—	»
300 » 20 »	— 6000.—	»

Keşideler: 4 Şubat, 2 Mayıs, 1 Ağustos, 3 İkinciteşrin tarihlerinde yapılır.

Son Posta Matbaası: Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç / SAHİBLERİ: S. Ragıp EMEÇ. A. Ekrem UŞAKLILIGIL